

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών
(Τεύχος Β: Αναλυτικές περιγραφές
μαθημάτων)

Για τις/τους Α-ετείς, Β-ετείς & Γ-ετείς

Ακαδημαϊκού έτους 2023–2024

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Α ΕΤΟΥΣ ΠΠΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔ.
ΕΤΟΣ 2023-2024

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ που προσφέρουν διδάσκοντες άλλων Τμημάτων ως συνδιδασκαλία - όπως αναγράφεται στο πρόγραμμα μαθημάτων προηγούμενης - βλ. ΟΔΗΓΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

1^ο ΕΤΟΣ - ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (Α)

Νεότερη πολιτική φιλοσοφία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_1.1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νεότερη πολιτική φιλοσοφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1883/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων και ζητημάτων που εξετάζει η νεότερη πολιτική φιλοσοφία -να κατηγοριοποιεί τις τάσεις της νεότερης πολιτικής φιλοσοφίας -να εφαρμόζει έννοιες που έχει διαμορφώσει η παράδοση της πολιτικής φιλοσοφίας σε συγκεκριμένα πρακτικά προβλήματα και να κατανοεί την επικαιρότητά τους - να αποτιμά κριτικά διαφορετικές ερμηνείες της σκέψης των νεότερων πολιτικών φιλοσόφων
Γενικές Ικανότητες
<p>Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p>

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι η εξέταση των βασικότερων προβλημάτων της νεότερης πολιτικής φιλοσοφίας. Συγκεκριμένα θα εξετάσουμε τις θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου του Hobbes, του Locke και του Rousseau καθώς και τη σχέση αυτών των θεωριών με την κοινωνικοπολιτική συγκρότηση του νεότερου κόσμου. Θα εξεταστούν διεξοδικά οι βασικές έννοιες (ανθρώπινη φύση, φυσικό δίκαιο, ατομική ιδιοκτησία, κοινωνικό συμβόλαιο, κράτος-κοινωνία ιδιωτών, εξουσία και κυριαρχία, γενική βούληση κ.α.) και τα κανονιστικά περιεχόμενα της νεότερης πολιτικής σκέψης (ελευθερία, ισότητα, κοινωνική ευταξία, κοινωνική συνεργασία και αλληλεγγύη, δημοκρατία κ.ά.).</p>

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Το μάθημα πραγματοποιείται κυρίως με παραδόσεις αλλά σε κάθε μάθημα διαβάζουμε και αναλύουμε χαρακτηριστικές παραγράφους από τις πηγές
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	e-class

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	21	Αυτοτελής μελέτη	65	Σύνολο μαθήματος	125
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου									
	Διαλέξεις	39									
	Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	21									
	Αυτοτελής μελέτη	65									
Σύνολο μαθήματος	125										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ											
Τελικές Γραπτές Εξετάσεις											
Αξιολόγηση σύντομων εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου											

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Αγγελίδης, Ε. και Α. Γκιούρας, Θεωρίες του Κράτους και της Πολιτικής (Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Hegel), Σαββάλας, Αθήνα, 2005.</p> <p>Κιτρομηλίδης, Πασχάλης, Νεότερη Πολιτική Θεωρία, Σάκκουλας Αθήνα, 1996.</p> <p>Rawls, J. Διαλέξεις για την Ιστορία της Πολιτικής Φιλοσοφίας, μτφρ. Α. Μελά και Γ. Μολύβας, Κριτική, Αθήνα, 2022.</p> <p>Στυλιανού, Άρης, Θεωρίες του Κοινωνικού Συμβολαίου, Πόλις, Αθήνα, 2006.</p> <p>Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Αξιολογικά, Δευκαλίων</p>

Εισαγωγή στη φιλοσοφία Ι

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_1.2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη φιλοσοφία Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2128/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να διακρίνει τη φιλοσοφία από άλλα σύμπαντα λόγου όπως είναι η επιστήμη, η θρησκεία και η τέχνη - να διακρίνει τους διαφορετικούς κλάδους της φιλοσοφίας και να οριοθετεί χρονικά τις εποχές της φιλοσοφίας - να διακρίνει τα βασικά προβλήματα κάθε κλάδου της φιλοσοφίας - να αναγνωρίζει τα βασικά σημεία διαφωνίας μεταξύ των φιλοσοφικών παραδόσεων στα παραπάνω προβλήματα - να απομονώνει τα επιχειρήματα υπέρ και κατά μιας θέσης και τα σημεία τομής της διαλεκτικής συζήτησης γύρω από μια επίμαχη φιλοσοφική θέση - να συγκρίνει μεταξύ τους και να αξιολογεί φιλοσοφικά επιχειρήματα, - να εντοπίζει λάθη στην παρουσίαση ή χρήση των θέσεων των παραπάνω φιλοσόφων
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> · Ενωσιολογική ανάλυση, σύνθεση και κριτική αποτίμηση επιχειρημάτων · Αναγνώριση ορολογίας · Στρατηγικές μάθησης και χρήση βοηθημάτων στη μελέτη της φιλοσοφίας · Γενική εποπτεία των κλάδων και της ιστορίας της φιλοσοφίας

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα περιλαμβάνει δύο μέρη.</p> <p>Στο Α΄ μέρος θα εξετάσουμε τη φύση της ίδιας της φιλοσοφίας ως επιστήμης: Γιατί φιλοσοφούμε; Πώς διακρίνονται οι φιλοσοφικοί κλάδοι μεταξύ τους; Ποια είναι η σχέση της φιλοσοφίας με τις άλλες επιστήμες, με την τέχνη, την ιδεολογία, ή τη θρησκεία; Ποια είναι η ιδιαίτερη σχέση της φιλοσοφίας με την ιστορία της φιλοσοφίας; Τέλος, ποιοι είναι οι βασικοί κλάδοι της Φιλοσοφίας;</p> <p>Στο Β΄ μέρος, οι παραπάνω διακρίσεις θα επικεντρωθούμε στα προβλήματα που αφορούν στη Γνωσιολογία και τη Μεταφυσική, μέσα από την παρουσίαση των θέσεων μερικών εκ των σημαντικότερων φιλοσόφων</p>
--

στην ιστορία. Συγκεκριμένα, θα επικεντρωθούμε στους Πλάτωνα, Αριστοτέλη, Σκεπτικούς, Εμπειριστές (κυρίως Λοκ και Χιουμ), Ρασιοναλιστές (κυρίως Καρτέσιο και Λάμπνιτς) και Καντ.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στο αμφιθέατρο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις 40	40
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	40
	Συγγραφή εργασίας 10	10
	Αυτοτελής Μελέτη	35
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση (100% βαθμού) Εναλλακτικά, γραπτή εργασία (30%) και τελικές εξετάσεις (70%) του βαθμού.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αυγελής, Νίκος. Εισαγωγή στη φιλοσοφία . - 7η έκδ. - Θεσσαλονίκη : Σταμούλης Αντ., 2019.
 Annas, Julia E. Αρχαία φιλοσοφία : Μια σύντομη εισαγωγή· μετάφραση Γιάννης Αβραμίδης. - Αθήνα : Θύραθεν, 2016.
 Βέικος, Θεόφιλος Α. Εισαγωγή στη φιλοσοφία : Προβλήματα, αναλύσεις, ασκήσεις - Αθήνα : Θεμέλιο, 1989.
 Driver, Julia. Ηθική φιλοσοφία : Οι βασικές της αρχές, μετάφραση Ι. Ν. Μαρκόπουλος · επιμέλεια Ι. Ν. Μαρκόπουλος. - 1η έκδ. - Θεσσαλονίκη : University Studio Press, 2010.
 Ernst, Gerhard. Σκέψου σαν φιλόσοφος: Εισαγωγή στη Φιλοσοφία σε επτά ημέρες, Μετάφραση: Κ. Σαργέντης, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης: Ηράκλειο Κρήτης, 2017. (κεφ. 4, 5 & 6, σσ. 117-200)
 Searle, John N. Νους, εγκέφαλος και επιστήμη, Μτφρ. Κ. Χατζηκυριακού, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης: Ηράκλειο Κρήτης, 1999.
 Warburton, Nigel, 1962-. Μικρή ιστορία της φιλοσοφίας μετάφραση Γιώργος Λαμπράκος · εικονογράφηση Jeffrey Thompson. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη, 2012.

Αρχαία Φιλοσοφία. Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων (Α):

Κλεάνθης, Ύμνος στον Δία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_1.3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχαία Φιλοσοφία. Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων (Α): Κλεάνθης, Ύμνος στον Δία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
Διαλέξεις			3
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	10		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2131/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση να: <ul style="list-style-type: none"> • να αντιλαμβάνεται τη δομή του κλεάνθειου κειμένου και τη σχέση της με τη δομή παρόμοιων κειμένων της Αρχαιότητας, προηγούμενων και επόμενων • να αντιλαμβάνεται την πρόσληψη φιλοσοφικών ιδεών από τον Κλεάνθη • να σχετίζει το συγκεκριμένο κείμενο με τα σωζόμενα κλεάνθεια αποσπάσματα και να φωτίζει μέσω αυτών το εν λόγω κείμενο και το αντίστροφο • να αντιλαμβάνεται τη σχέση της φιλοσοφίας ως περιεχομένου με την ποίηση ως μορφή στο εν λόγω κείμενο • να αντιλαμβάνεται την αξία της φιλολογικής κριτικής κειμένου για την κατανόηση της αρχαίας φιλοσοφικής σκέψης • να εφαρμόζει μεθόδους διακειμενικότητας για την επίτευξη των παραπάνω • να χρησιμοποιεί το TLG και βιβλιογραφία για την επίτευξη των παραπάνω
Γενικές Ικανότητες
- Search, analysis and synthesis of philosophical issues and syllogisms - Independent work - Use of electronic databases for text interpretation

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα είναι εργαστηριακό. Περιλαμβάνει λέξη προς λέξη ανάγνωση και ερμηνεία του Ύμνου στον Δία, του μοναδικού έργου του Κλεάνθη που σώζεται ολόκληρο. Η εργαστηριακότητα του μαθήματος συνίσταται στο ότι: (α) η παρουσία των φοιτητών είναι υποχρεωτική (στα 9 από τα 13 τρίωρα του μαθήματος), (β) τουλάχιστον 3 τρίωρα πραγματοποιούνται στο Υπολογιστικό Κέντρο του Τμήματος, όπου οι φοιτητές προβαίνουν σε προσωπική εγγραφή στο TLG μέσω της Β.Υ.Π. του Π.Π. και εν συνεχεία το χρησιμοποιούν ως εργαλείο αναζήτησης όρων και εντοπισμού πηγών και τουλάχιστον 2 τρίωρα πραγματοποιούνται στη Β.Υ.Π., όπου οι φοιτητές εξοικειώνονται με τη μελέτη φιλοσοφικών κειμένων με βάση έντυπες κριτικές εκδόσεις διαθέσιμες στη Β.Υ.Π. Τα υπόλοιπα τρίωρα: (Α) (1) Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική φιλοσοφική γραμματεία. (2) Εισαγωγή στη στωική φιλοσοφία της Αρχαιότητας: η ιστορία της από τον Ζήνωνα μέχρι την πρόσληψή της από τον πρώιμο χριστιανισμό και οι κλάδοι της (λογική, φυσική, ηθική). (3) Εισαγωγή στη σκέψη του Κλεάνθη. (Β) (4) Η χειρόγραφη παράδοση του Ύμνου στον Δία και οι εκδόσεις των κλεάνθειων

αποσπασμάτων. **(5)** Διεξοδική ανάλυση του λογικού μέρους του *Ύμνου στον Δία*. **(6)** Διεξοδική ανάλυση του φυσικού μέρους του *Ύμνου στον Δία*. **(7)** Διεξοδική ανάλυση του ηθικού μέρους του *Ύμνου στον Δία*. **(8)** Φιλοσοφικά συμπεράσματα για τη σχέση μορφής και περιεχομένου του *Ύμνου*.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο, στην τάξη		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ηλεκτρονικής πλατφόρμα e-class TLG		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Διαλέξεις	40	
	Παρακολούθηση ανοικτού μαθήματος	20	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30	
	Αυτοτελής μελέτη	30	
	Συγγραφή εργασιών	130	
	Σύνολο Μαθήματος	250	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) L. Rossetti, *Εισαγωγή στην αρχαία φιλοσοφία: Φιλολογικά δεδομένα και άλλα μεθοδολογικά εργαλεία* (μτφ. Α. Τάτση), Ακαδημία Αθηνών: Αθήνα, 2015
- 2) Φάκελος υλικού διαθέσιμου στο eclass

Αρχαία Φιλοσοφία. Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων (B):

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΓΟΡΓΙΑΣ

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_1.3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων Β / Αρχαία φιλοσοφία / Φιλοσοφία και ρητορική: Πλάτωνος <i>Γοργίας</i>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και ασκήσεις παραγωγής λόγου	3	10	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2082/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια ή ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση:</p> <p>Να γνωρίζει και να κατανοεί το πλαίσιο της αντιπαράθεσης ανάμεσα στον ρητορικό και τον φιλοσοφικό λόγο, με τους όρους που θέτει ο Πλάτων.</p> <p>Να μπορεί να διακρίνει ανάμεσα στον ρητορικό και τον φιλοσοφικό λόγο, κατανοώντας τις προϋποθέσεις και τις σκοπιμότητες που διέπουν την κάθε έκφραση.</p> <p>Να διακρίνει κάποιες από τις προϋποθέσεις και τις σκοπιμότητες που εκβάλλουν στην εκφορά του λόγου, προκειμένου να διεκδικηθεί η εγκυρότητά του.</p> <p>Να χειρίζεται ένα κείμενο του Πλάτωνα και να προσανατολίζεται σε αυτό και στις μεταφράσεις του.</p> <p>Να μπορεί να συντάσσει δοκιμαικού τύπου και φιλοσοφικού περιεχομένου σχόλια με βάση τους προβληματισμούς που εγείρονται από τα κείμενα.</p>
Γενικές Ικανότητες
<p>Αυτόνομη εργασία και συνεργασία σε συνθήκη ομάδας.</p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και κριτική επιχειρημάτων.</p> <p>Εξοικείωση με τη στάση της ερμηνευτικής προσέγγισης.</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.</p>

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> ♦ Από μεθοδολογική άποψη το συγκεκριμένο μάθημα προτείνει την κατ' αντιπαράβολή μελέτη δύο εκφράσεων στο πεδίο του λόγου, οι οποίες θεωρούνται αντίπαλες ή ασύμβατες. Θεωρώντας ότι το επιτυχημένο εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων είναι εκείνο που κατορθώνει την ενεργοποίηση του προβληματισμού που τα ίδια τα κείμενα περιλαμβάνουν, το μάθημα φιλοδοξεί να

πυροδοτήσει αυτόν τον προβληματισμό, εν μέρει καταστρατηγώντας παραδεδομένες και σχολαστικές θέσεις υπναλέας διάθεσης. Η διαλεκτική υφή του φιλοσοφικού στοχασμού εξυπηρετείται καλύτερα, θέλουμε να πιστεύουμε, από τη διαλεκτική αντιπαράθεση στο πεδίο του λόγου και την ανασύσταση της κοπιώδους προσπάθειας να επιδιωχθεί η αλήθεια.

- ◆ Από άποψη περιεχομένου το μάθημα ανιχνεύει τη διάσταση ανάμεσα στον ρητορικό και τον φιλοσοφικό λόγο, αντιπαραβάλλοντας δύο σημαντικές εκφάνσεις τους. Θα έχουμε την τύχη να μελετήσουμε δείγματα γραφής από δύο πολύ σπουδαίους τεχνίτες του λόγου: α) Ως ρητορικός και επιδεικτικός λόγος, το *Ἐλένης ἐγκώμιον* του Γοργία εμφανίζει χαρακτηριστικά που συναρπάζουν: ένα πολύ ενδιαφέρον από ηθικής άποψης θέμα, ισορροπημένη δομή και επιμελημένο λόγο, ιδιαίτερα εμβριθή επιχειρηματολογία με ικανό θεωρητικό υπόβαθρο. Αλλά και μία κατάληξη που ξενίζει με την άρση της υπευθυνότητας του συγγραφέα. β) Από την άλλη πλευρά έχουμε ένα κείμενο πολύ πιο σημαντικό, τον *Γοργία* του Πλάτωνα, σύγγραμμα το οποίο σηματοδοτεί την πολεμική στην προηγούμενη εκδοχή του λόγου, καταγγέλλοντας με τρόπο απηνή τις προϋποθέσεις, τη μέθοδο και τη σκοπιμότητα που εξυπηρετεί αυτού του είδους η λογοτεχνία.
- ◆ Είναι φανερό ότι τα δύο κείμενα συσχετίζονται, διότι το β) προέκυψε ως αντίδραση στον τρόπο του α). Όστε αναπτύσσεται στην πορεία της φιλοσοφίας και ένας διάλογος διακειμενικός, ο οποίος προωθεί τον στοχασμό και την έρευνα στο πεδίο του λόγου. Καλούμαστε ούτε λίγο ούτε πολύ να παρακολουθήσουμε πώς συντελείται η διαμόρφωση μίας διακριτής έκφανσης του λόγου, με ιδιαίτερες απαιτήσεις και με κύριο διακύβευμα την *αλήθεια*: ο φιλοσοφικός λόγος. Ο Πλάτων χρησιμοποιεί σ' αυτήν του την προσπάθεια το πρόσωπο του Σωκράτη και μέσα από αυτό το προσωπείο μεθοδεύει την περιχάραξη του πεδίου της αυστηρής επιχειρηματολογίας, η ανάπτυξη του οποίου δεν επηρεάζεται από τις πεποιθήσεις των ανθρώπων. Ο στόχος της κριτικής λοιπόν είναι η ρητορική τέχνη, η επιδίωξη ωστόσο φαίνεται να είναι η διαφοροποίηση του φιλοσοφικού λόγου και της ιδιαίτερης μεθόδου του, που είναι η διαλεκτική.
- ◆ Οι φοιτητές καλούνται να γνωρίσουν τον τρόπο έκφρασης, τη σκοπιμότητα κάθε κειμένου, τις θέσεις που διατυπώνονται και κυρίως τα επιχειρήματα που επιστρατεύουν οι ομιλητές. Θα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι, παρότι ο Γοργίας ασκεί μία τέχνη εκ γενετής «αγωνιστική», το κείμενό του συνιστά μάλλον μία επίδειξη δεξιοτεχνίας. Αντιθέτως, ο διάλογος του Πλάτωνα, παρότι ο Σωκράτης διακηρύσσει την από κοινού πρόσβαση στην αλήθεια, είναι στην ουσία ένα έντονα πολεμικό, δηλαδή ανταγωνιστικό κείμενο. Εντέλει οι φοιτητές θα κληθούν να απαντήσουν σε ένα κρίσιμο ερώτημα: διακρίνεται πράγματι ο φιλοσοφικός από τον ρητορικό λόγο;

Δομή του μαθήματος κατά διδακτικές ενότητες:

1. Εισαγωγή: Η κυριαρχία του λόγου στην αρχαία Σοφιστική.

2. *Ἐλένης ἐγκώμιον* : Η μορφή του ρητορικού λόγου.
3. *Ἐλένης ἐγκώμιον* : Αποτίμηση και συμπεράσματα.

4. Πλάτων, Γοργίας : Η μορφή του σωκρατικού λόγου.

5. *Γοργίας* : Εισαγωγική συζήτηση (447a – 448e).
6. *Γοργίας* : Η ρητορική ως «παραγωγός» πειθούς (449a – 454a).
7. *Γοργίας* : Η ρητορική ως προς την επιστήμη και τη δικαιοσύνη (454b – 461a).
8. *Γοργίας* : Η ρητορική ως «κολακεία» (461b – 466a).
9. *Γοργίας* : Η δύναμη της ρητορικής (466a – 468e).
10. *Γοργίας* : Μπορεί η αδικία να αποφέρει ευτυχία (468e – 474b);
11. *Γοργίας* : «Παράδοξες» θέσεις για την αδικία και την τιμωρία (474b – 479e).
12. *Γοργίας* : Σύνοψη. Τι μπορεί να εισφέρει η ρητορική (480a – 481b);

13. Συμπεράσματα: μία συγκριτική θεώρηση ρητορικού και φιλοσοφικού λόγου.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Βασικός τρόπος διδασκαλίας είναι η ομαδική ανάγνωση, ο συστηματικός και κριτικός σχολιασμός. Προβλέπεται επίσης η διάθεση επιπλέον αποσπασμάτων στους φοιτητές και η παροχή υποστηρικτικού υλικού ανά ενότητα. Εφόσον απαιτηθεί, θα αξιοποιηθεί το διαδίκτυο για τη διδασκαλία, τη συνεργασία και την αξιολόγηση του μαθήματος.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής ιστοσελίδας του μαθήματος στο σύστημα e-class του Πανεπιστημίου Πατρών.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη βασικών κειμένων	60
	Μελέτη παράλληλων κειμένων	30
	Ατομικές εργασίες εξάσκησης	60
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	249
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση θα διεκπεραιωθεί στη νέα ελληνική.</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <p>I. Ασκήσεις πάνω σε κείμενα (20%). Κατά τη διάρκεια των παραδόσεων θα ζητηθούν τέσσερις ασκήσεις ερμηνευτικού και κριτικού τύπου, πάνω σε αποσπάσματα αρχαίων κειμένων.</p> <p>II. Τελική διαδικασία εξέτασης (80%), η οποία θα περιλαμβάνει τέσσερα διαφορετικού είδους ζητήματα:</p> <p>α) Ερώτηση επισταμένης γνώσης επί του αντικειμένου.</p> <p>β) Ερώτηση κριτικού προβληματισμού.</p> <p>γ) Ερώτηση φιλοσοφικού σχολιασμού σε δοσμένο απόσπασμα.</p> <p>δ) Άσκηση ανάπτυξης επιχειρήματος.</p> <p>III. Ανάλυση ερευνητικής εργασίας (προαιρετική). Σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα, μπορούν να ανατεθούν θέματα για ατομικές ή ομαδικές εργασίες, η επίδοση στις οποίες θα μετρήσει σε ποσοστό 20% εις βάρος της τελικής γραπτής εξέτασης.</p> <p>IV. Κατά την οποία επαναληπτική περίοδο εξέτασης του μαθήματος ισχύουν οι ασκήσεις και οι εργασίες που έχουν παραδοθεί. Αν κάποιος /-α εξεταζόμενος /-η δεν έχει παραδώσει ασκήσεις, θα πρέπει να γνωρίζει ότι στην τελική βαθμολογία θα επιβαρυνθεί με βαθμολογική απώλεια -20%.</p>	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

α) Αρχαία κείμενα και μεταφράσεις

ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Παύλος

[2020]* Πλάτωνος *Γοργίας*. Εισαγωγή - μετάφραση - σημειώσεις: Παύλος Καλλιγάς. Αθήνα: Εκδόσεις στιγμή / Βιβλιοθήκη Αρχαίων Συγγραφέων, 60 (σελίδες 329 + 10 βιβλιογραφία και ευρετήριο αρχαίων χωρίων· σε 21,5 εκ.).

ΠΕΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ-ΒΑΛΛΑΛΑ, Τερέζα

[1999] *Γοργίας*. Στο έργο περιέχεται εκτενής εισαγωγή και μελέτη του αρχαίου σοφιστή, καθώς και τα βασικά κείμενα που αποδίδονται σ' αυτόν, στο πρωτότυπο και σε μετάφραση. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτρος / Αρχαίοι συγγραφείς, 10 (σελίδες 380 + 18 βιβλιογραφία· σε 19,5 εκ.).

ΣΚΟΥΤΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, Νίκος Μ.

[1991]* *Η αρχαία σοφιστική*. Τα σωζόμενα αποσπάσματα. Μετάφραση και σχολιασμός του Ν. Μ. Σκουτερόπουλου. Αθήνα: Εκδόσεις «Γνώση» / Φιλοσοφική & πολιτική βιβλιοθήκη, αρ. 40 (σελίδες 663· σε 21 εκ.).

DODDS, Eric Robertson (Έρικ Ντοντς, 1893-1979)

[1959]* *Plato Gorgias*. A revised text with introduction and commentary by E. R. Dodds. Οξφόρδη (Oxford): Clarendon Press (σελίδες viii + 407· σε 22 εκ.).

CANTO-SPERBER, Monique (Μονίκ Καντό-Σπερμπέρ)

[1987]* *Platon, Gorgias*. Traduction inédite, introduction et notes par Monique Canto. Publié avec le concours du Centre National des Lettres. Παρίσι (Paris): Flammarion / GF (2007², νέα, αναθεωρημένη και επαυξημένη έκδοση: σελίδες 382 — βιβλιογραφία σσ. 107-119· σε 18 εκ.).

β) Σύγχρονη βιβλιογραφία και κριτική:

ΜΠΑΛΛΑ, Χλόη

[1997] *Πλατωνική Πειθώ*. Από τη Ρητορική στην Πολιτική. Πρόλογος: Παύλος Καλλιγιάς. Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις (σελίδες 187+ 12 βιβλιογραφία· σε 24 εκ.).

[2018]* *Φιλοσοφία και Ρητορική στην κλασική Αθήνα*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης / Εκδόσεις Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης (σελίδες 228· σε 20,5 εκ.).

ΣΠΑΘΑΡΑΣ, Δήμος Γ.

[2003]* & Λένια **ΤΖΑΛΛΗΛΑ**, *Πειθώ*. Δεκατρία μελετήματα για την αρχαία ρητορική. Επιλογή-επιμέλεια: Δ. Γ. Σπαθάρας & Λ. Τζαλληλά. Αθήνα: Εκδόσεις Σμίλη (σελίδες 429· σε 24 εκ.).

KENNEDY, George (Τζωρτζ Κέννεντυ)

[1994] *A new history of classical rhetoric* [= Ιστορία της κλασικής ρητορικής]. Νέα Ιερσέη (New Jersey): Princeton University Press. Ελληνική μετάφραση Νίκος Νικολούδης. Επίβλεψη Ιωάννης Αναστασίου. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδήμας (2002³, σελίδες 452 + 27 βιβλιογραφία, ευρετήριο· σε 24 εκ.).

PERNOT, Laurent (Λωράν Περνό)

[2000] *La rhétorique dans l'antiquité*. [= *Η ρητορική στην Αρχαιότητα*.] Παρίσι (Paris): Librairie Générale Française. Μετάφραση στα ελληνικά: Ξανθίπη Τσελέντη. Επιμέλεια: Βάλια Σερέτη. Αθήνα: Εκδόσεις Δαίδαλος – Ι. Ζαχαρόπουλος / Σύγχρονη αρχαιογνωστική βιβλιοθήκη (2005, σελίδες 325 + 46 Παράρτημα, βιβλιογραφία, ευρετήριο· σε 21 εκ.).

VLASTOS, Gregory (Γρηγόρης Βλαστός, 1907-1991)

[1973] *Platonic studies* [= *Πλατωνικές μελέτες*]. Παραπέμπουμε στην ελληνική έκδοση του έργου, η οποία βασίζεται στη δεύτερη αγγλική και περιλαμβάνει τρία νέα δοκίμια και εκ νέου επεξεργασμένες σημειώσεις. Μετάφραση Ιορδάνη Αρζόγλου. Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ. (1994, σελίδες 586, + 12 σημ. μεταφραστική, + 35 βιβλιογραφία, ευρετήρια).

WORTHINGTON, Ian (Ιαν Γουόρθινγκτον)

[1994]* *Persuasion* : Greek rhetoric in action. Edited by Ian Worthington. Λονδίνο (London): Routledge (σελίδες 263 + 14 βιβλιογραφία, ευρετήριο· σε 23 εκ.).

Τεχνολογίες πληροφορικής στις ανθρωπιστικές επιστήμες

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_1.4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τεχνολογίες πληροφορικής στις ανθρωπιστικές επιστήμες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2139/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα έχουν τις γνώσεις:</p> <p>α) σε βασικές έννοιες της πληροφορικής όπως δεδομένα και πληροφορία, αναπαράσταση και επεξεργασία δεδομένων, είδη λογισμικού καθώς και την αρχιτεκτονική ενός υπολογιστή,</p> <p>β) να κάνουν αναζήτηση επιστημονικών άρθρων και εγγράφων σε ηλεκτρονικές βάσεις (Αποθετήρια) φιλοσοφικών κειμένων, καθώς και προχωρημένη αναζήτηση σε διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης του ιστού,</p> <p>γ) να χειρίζονται ένα υπολογιστικό σύστημα και τις βασικές εφαρμογές του,</p> <p>δ) να χρησιμοποιούν τον κειμενογράφο (word) για συγγραφή επιστημονικών εργασιών,</p> <p>ε) να κάνουν παρουσιάσεις στο πρόγραμμα ηλεκτρονικών παρουσιάσεων power point,</p> <p>στ) να κάνουν βασικές εργασίες σε υπολογιστικά φύλλα excel,</p> <p>ζ) να χειρίζονται διαμοιραζόμενα έγγραφα,</p> <p>η) να συλλέγουν και να οργανώνουν πληροφορίες, χρησιμοποιώντας τις φόρμες της Google</p>
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p>Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου οι φοιτητές θα έχουν αναπτύξει δεξιότητες:</p> <p>στην χρήση ενός υπολογιστικού συστήματος και των βασικών εφαρμογών του λειτουργικού του συστήματος</p> <p>στην προχωρημένη αναζήτηση σε μηχανές αναζήτησης του ιστού αλλά και σε εξειδικευμένες βάσεις επιστημονικών άρθρων</p> <p>στον κειμενογράφο word όπως μορφοποίηση, πίνακες, βιβλιογραφία, συγχώνευση εγγράφων, αυτόματη εισαγωγή περιεχόμενων</p>

στο power point δομή της παρουσίασης, μορφοποίηση, animation, ήχο, χρήση εργαλείων σχεδιασμού στο excel βασικές συναρτήσεις και υπολογισμοί, διαγράμματα στην συγγραφή και επεξεργασία διαμοιραζόμενων εγγράφων στην συλλογή και οργάνωση πληροφοριών με τις φόρμες της Google

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αρχιτεκτονική υπολογιστών, λογισμικό, δεδομένα.
 Κειμενογράφος word
 Δομή επιστημονικών κειμένων
 Μορφοποίηση κειμένου
 Διαμόρφωση σελίδων
 Χρήση γραφικών, Χειρισμός πινάκων
 Συγχώνευση αλληλογραφίας
 Ορθογραφικός έλεγχος και παρακολούθηση αλλαγών
 Πρόγραμμα δημιουργίας παρουσιάσεων PowerPoint
 Δομή παρουσίασης
 Μορφοποίηση κειμένου
 Χειρισμός γραφικών, Χειρισμός γραφημάτων
 Εφέ, κίνηση και προσθήκη πολυμέσων
 Διαμοιραζόμενα έγγραφα
 Δημιουργία, Κοινή χρήση
 Μορφοποίηση, Φόρμες της Google
 Δημιουργία, κοινή χρήση, συλλογή πληροφοριών
 Επεξεργασία πληροφοριών

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	διαλέξεις εργαστηριακή διδασκαλία εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων σε εβδομαδιαία βάση με χρήση διαδεδομένων εφαρμογών.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Διαλέξεις	39	
	Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	65	
	Αυτοτελής μελέτη	21	
	Σύνολο μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με αξιολόγηση των δεξιοτήτων σε υπολογιστή		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

U. Eco, Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία. Αθήνα: Νήσος 1994.
 Curtis Frye, Joan Lambert, Ελληνικό Microsoft Office 2016 Βήμα Προς Βήμα.
 Κλειδάριθμος, 7+1 Ελληνικά Microsoft Windows 10 - Office

Παιδαγωγικά Ι

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_1.5	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδαγωγικά Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Συνδυασμός ανάπτυξης δεξιοτήτων και επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1967/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής-τρια θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να προβαίνει σε έναν εννοιολογικό προσδιορισμό των βασικών όρων των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης • να περιγράφει τα βασικά πεδία των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης • να θέτει τα σύγχρονα ζητήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης • να αναγνωρίζει τη σχέση της Παιδαγωγικής Επιστήμης με άλλες επιστήμες και να αναλύει την διεπιστημονική διάσταση των Επιστημών της Αγωγής
Γενικές Ικανότητες
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να οργανώσουν την εκπαιδευτική τους παρέμβαση σχετικά με τη διδασκαλία της φιλοσοφίας • ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης μαθημάτων φιλοσοφίας στο πλαίσιο της σχολικής διδασκαλίας

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές/τριες στα βασικά ζητήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Ο φοιτητής-τρια να αποκτήσει μια συνολική εικόνα του γνωστικού αντικειμένου των Επιστημών της Αγωγής και της πορείας της παιδαγωγικής σκέψης ώστε να τη συνδέσει με την ανάπτυξη του διεπιστημονικού πεδίου των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα το μάθημα εμβαθύνει στις ακόλουθες ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρουσίαση του περιεχομένου και των εννοιολογικών πεδίων των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης 2. Οι όροι της παιδαγωγικής πράξης, οι σκοποί της αγωγής, η συνθήκη της παιδαγωγικής παρέμβασης σε σχέση με τις παραμέτρους που ορίζει κάθε εκπαιδευτική διαδικασία
--

3. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού, η οικογένεια και το σχολείο
4. Η σχέση της Παιδαγωγικής με άλλες επιστήμες (Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Ψυχολογία)
5. Τα σύγχρονα ζητήματα της εκπαίδευσης, όπως το φύλο, το περιβάλλον, η ανισότητα ευκαιριών, η δημιουργικότητα και η κριτική σκέψη
6. Ανάλυση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών συνθηκών και εκπαιδευτικών γεγονότων στο πεδίο της σύγχρονης παιδαγωγικής πράξης

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στο αμφιθέατρο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e- class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Επεξεργασία (ανά δύο φοιτητές) μικρού σε έκταση επιστημονικού άρθρου και προφορική παρουσίαση στην τάξη	5
	Συγγραφή ατομικής εργασίας. Αυτοτελής μελέτη	81
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελικές γραπτές εξετάσεις. Αξιολόγηση σύντομων εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Mialaret, G. (2011). Περί Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (Επιμέλεια: Π. Καλογιαννάκη & Κ. Καρράς). Gutenberg, Αθήνα.
- Ματσαγγούρας, Ε. (2009). Εισαγωγή στις Παιδαγωγικές Επιστήμες: εναλλακτικές προσεγγίσεις, διδακτικές επιπτώσεις. Gutenberg, Αθήνα.
- Καρράς, Γ. Η Παιδαγωγική Επιστήμη τότε και τώρα: ιστορία-μεταβάσεις-προκλήσεις. Gutenberg, Αθήνα.

1ο ΕΤΟΣ: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (Β)

Πλάτων

1. 1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_2.1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΛΑΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γνωριμία με την πλατωνική φιλοσοφική σκέψη / Εξάσκηση στην ανάλυση και ερμηνεία φιλοσοφικών κειμένων
Γενικές Ικανότητες
Ανασυγκρότηση και ανάλυση φιλοσοφικών επιχειρημάτων

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα ξεκινήσουμε με μια σύντομη γενική εισαγωγή στην πλατωνική φιλοσοφία, και στη συνέχεια θα εστιάσουμε στη συστηματική μελέτη του «Φαίδρου». Αυτός ο πλατωνικός διάλογος πραγματεύεται τα ζητήματα του έρωτα αλλά και της ρητορικής. Θα μας απασχολήσει, μεταξύ άλλων, το ζήτημα της συνοχής του έργου, δηλαδή ο τρόπος με τον οποίο σχετίζονται τα δύο βασικά μέρη του.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Συζήτηση. ΠΡΟΣΟΧΗ: Αυτό το μάθημα δεν διδάσκεται υπό τη μορφή διάλεξης. Κρίνεται <u>απαραίτητη</u> η ανάγνωση του κειμένου του <i>Φαίδρου</i> (σε νεοελληνική μετάφραση) πριν από την εκάστοτε συζήτηση που θα διεξάγεται στο αμφιθέατρο.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	E-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Συζήτηση	39	
	Εβδομαδιαία προσωπική μελέτη	52	

	Προετοιμασία για εξετάσεις	24
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πλάτωνος *Φαίδρος*, Μετάφραση-Σχόλια: Παναγιώτης Δόικος, Εκδόσεις Ζήτρος
 Ferrari, G. R. F. (1987) *Listening to the Cicadas: A Study of Plato's Phaedrus*. Cambridge.
 Heath, M. (1989) "The Unity of Plato's *Phaedrus*," *Oxford Studies in Ancient Philosophy* 7: 150-173.
 Moore, C. (2014) "Arguing for the Immortality of the Soul in the Palinode of the *Phaedrus*," *Philosophy and Rhetoric* 47: 179-208.
 Rapp, J. R. (2014) *Ordinary Oblivion and the Self Unmoored: Reading Plato's Phaedrus and Writing the Soul*. New York.
 *Σχετικά άρθρα θα αναρτηθούν στο E-class.

Εισαγωγή στη φιλοσοφία II

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_2.2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη Φιλοσοφία II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου, Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια/ο φοιτητής θα: <ol style="list-style-type: none"> Έχει κατανοήσει κάποια από τα θεμελιώδη προβλήματα της φιλοσοφίας. Έχει εισαχθεί στην ιστορία της φιλοσοφίας.
Γενικές Ικανότητες
<ol style="list-style-type: none"> Ανάγνωση και ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων Επισκόπηση της ιστορικής πορείας θεμελιωδών εννοιών και προβλημάτων Κριτική ανάλυση παραδεδομένων τρόπων της ηθικής σκέψης και πράξης

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα έχει σκοπό να εισάγει την φοιτήτρια και τον φοιτητή στην προβληματική της ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας. Το κεντρικό νήμα που θα ακολουθήσουμε στην πορεία του μαθήματος ξεκινάει από το θεμελιώδες για όλες και όλους ερώτημα: Πώς να ζήσουμε. Ξεκινώντας από την αρχαία φιλοσοφία και φτάνοντας ως τη σύγχρονη φιλοσοφία θα παρακολουθήσουμε μερικές από τις κεντρικές μεταμορφώσεις αυτού του ερωτήματος καθώς και κάποιες από τις πιο κεντρικές απαντήσεις σε αυτό.</p>
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στο αμφιθέατρο.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39	

	Αυτοτελής μελέτη	86
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αριστοτέλης, Ηθικά Νικομάχεια, Ζήτηρος, Θεσσαλονίκη 2006.
 Καντ, Θεμελίωση της Μεταφυσικής των Ηθών, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 2017.
 Άρθρα στο eclass.

Νεότερη γνωσιοθεωρία-μεταφυσική Ι

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_2.3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νεότερη γνωσιοθεωρία-μεταφυσική Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ			
Διαλέξεις			3
5			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1937/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με το πέρας των διαλέξεων οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με: τις βασικές τομές και θέσεις στη γνωσιοθεωρία και στη μεταφυσική της νεώτερης εποχής, το θέμα της μεθόδου στην προσέγγιση της γνώσης, τις βασικές όψεις των δύο κεντρικών ρευμάτων του ορθολογισμού και του εμπειρισμού, προβλήματα και αντιθέσεις, τις βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Ντεκάρτ, του Λοκ, και του Χιουμ. Επίσης θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με τις ακόλουθες βασικές έννοιες: υποκείμενο, μέθοδος, Λόγος, έμφυτες ιδέες, εντυπώσεις, αισθητηριακή εμπειρία, ιδέες, υπόσταση, ουσία, σχέση σώματος-νου, δυϊσμός-μονισμός, ορθολογισμός, εμπειρισμός, σκεπτικισμός, νατουραλισμός.
Γενικές Ικανότητες
Αρχική εξοικείωση με την μελέτη πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων. Ικανότητα κατανόησης, οργάνωσης και σύγκρισης φιλοσοφικών εννοιών.

3.ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στα κεντρικά φιλοσοφικά ερωτήματα που αναδύονται στην πρώιμη νεωτερική εποχή και να αναδείξει τις βασικές τομές που συντελέστηκαν από τον φιλοσοφικό στοχασμό του 17ου αι. σε σχέση με τη μεσαιωνική και αναγεννησιακή παράδοση. Το μάθημα θα ε-στιάζει στην επαναδιατύπωση του προβλήματος της βεβαιότητας της γνώσης και της αλήθειας, στο φως της επι-στημονικής επανάστασης και των ριζικών αλλαγών και αντιστροφών στη σχέση Λόγου και πίστης. Ειδικότερα, θα ασχοληθούμε με την καρτεσιανή αμφιβολία και την προσπάθεια του Ντεκάρτ να οικοδομήσει στη βάση της ένα στέρεο φιλοσοφικό σύστημα. Στη συνέχεια θα εξετάσουμε τη διαφορά μεταξύ ορθολογιστικής και εμπειριστικής προσέγγισης, με βάση τη φιλοσοφία του Λοκ και, τέλος, θα μελετήσουμε τη σκεπτικιστική και να-τουραλιστική μεταμόρφωση του εμπειρισμού στο έργο του Χιουμ.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Το μάθημα πραγματοποιείται κυρίως με παραδόσεις αλλά σε κάθε μάθημα διαβάζουμε και αναλύουμε χαρακτηριστικές παραγράφους από τις πηγές
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Διαλέξεις	39	
	Προετοιμασία για την κοινή ανάγνωση	21	
	Αυτοτελής μελέτη	65	
	Σύνολο μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εξέταση		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Descartes, René., Στοχασμοί περί της Πρώτης Φιλοσοφίας, Εκκρεμές, Αθήνα 2003.
 Desartes, René, Λόγος περί της Μεθόδου για την Καλή Καθοδήγηση του Λογικού της, Παπαζήσης, Αθήνα 1976.
 Locke, John, Δοκίμιο για την ανθρώπινη νόηση, Παπαζήσης, Αθήνα 2016.
 Hume, David, Πραγματεία για την ανθρώπινη φύση. Βιβλίο πρώτο: Για τη νόηση: Απόπειρα εισαγωγής της πειραματικής μεθόδου συλλογισμού στα ηθικά, Πατάκης, Αθήνα, 2005.
 Cottingham, J., Φιλοσοφία της επιστήμης, τόμ. Α΄: Οι ορθολογιστές, Πολύτροπον, Αθήνα 2003.
 Woolhouse, R. S., Φιλοσοφία της επιστήμης, τόμ. Β΄: Οι εμπειριστές, Πολύτροπον, Αθήνα 2003.
 Kenny, A. (επ.), Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας, Νεφέλη, Αθήνα 2005.

Λογική

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_2.4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Λογική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2113/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί: <ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζει και να χρησιμοποιεί τις βασικές έννοιες της μη τυπικής λογικής • Να αναγνωρίζει και να χρησιμοποιεί τις βασικές έννοιες του προτασιακού λογισμού • Να αναγνωρίζει και να χρησιμοποιεί τις βασικές έννοιες της κατηγορηματικής λογικής • Να συλλάβει και να επιχειρηματολογήσει υπέρ της χρήσης της λογικής στην φιλοσοφία
Γενικές Ικανότητες
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί: <ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζει τα μέρη του λόγου που συνιστούν επιχειρήματα καθώς και να διακρίνει τα μέρη ενός επιχειρήματος. Επίσης, τα διακρίνει τις διάφορες μορφές παραγωγικών και επαγωγικών επιχειρημάτων • Να μεταφράζει (τυποποιεί) στη γλώσσα της προτασιακής και κατηγορηματικής λογικής • Να διενεργεί έλεγχο εγκυρότητας επιχειρημάτων αφότου έχουν τυποποιηθεί στη γλώσσα του προτασιακού λογισμού • Να διενεργεί λογικές παραγωγές στη γλώσσα της κατηγορηματικής λογικής

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελείται από τρία μέρη: α) Μη τυπική λογική β) Προτασιακός λογισμός γ) Κατηγορηματική λογική
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στο αμφιθέατρο.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39	

	Αυτοτελής Μελέτη	86
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση (100% βαθμού)	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Πορτίδης Δ., Ψύλλος Σ., Αναπολιτάνος Δ. (2007), Λογική: η δομή του επιχειρήματος, Αθήνα, Νεφέλη
2. Παιονίδης, Φ. (2014), Στοιχεία Κριτικής Επιχειρηματολογίας, Θεσσαλονίκη: Εκδ. Ζήτη.
3. Σημειώσεις διδάσκοντος

Εργαστήριο Λογικής

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_2.4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο λογικής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Ασκήσεις εφαρμογής της θεωρίας.	3	10 (Από κοινού με το μάθημα «Λογική»)	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης δεξιοτήτων.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1818/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να εμβαθύνουν σε βασικές έννοιες προτασιακού και κατηγορηματικού λογισμού (ενδεικτικά: επιχείρημα, λογική μορφή, εγκυρότητα, συνέπεια, κατηγορήμα, σύνταξη, σημασιολογία, ερμηνεία, απόδειξη). • να διακρίνουν τις βασικές ιδιότητες και σχέσεις τύπων της προτασιακής λογικής. • να αναγνωρίζουν και να εξετάζουν βασικές ιδιότητες της πρωτοβάθμιας λογικής.
Γενικές Ικανότητες
<p>Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί/ές να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • συγκρίνουν λογικές μορφές επιχειρημάτων ως προς την εγκυρότητά τους. • τυποποιούν προτάσεις της φυσικής γλώσσας (σε προτασιακή και πρωτοβάθμια γλώσσα). • κατασκευάζουν πίνακες αληθείας και συζυγή δένδροδιαγράμματα. • διαπιστώνουν βασικές ιδιότητες και σχέσεις προτασιακών τύπων με την χρήση πινάκων αληθείας και της μεθόδου των δένδροδιαγραμμάτων. • αποφασίζουν αν ένα επιχείρημα είναι έγκυρο και αν ένα σύνολο προτασιακών τύπων είναι συνεπές με χρήση των παραπάνω μεθόδων. • αξιοποιούν σε ασκήσεις τις έννοιες της ορθότητας και της πληρότητας. • αποδεικνύουν δένδροδιαγραμματικά τη λογική συνέπεια συνόλων, προτάσεων και τη λογική εγκυρότητα επιχειρημάτων. • ερμηνεύουν τύπους μιας πρωτοβάθμιας γλώσσας. • συσχετίζουν μεταξύ τους τις έννοιες της ερμηνείας, της ικανοποιησιμότητας, της αλήθειας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το εργαστήριο, σε αντιστοιχία με το υποχρεωτικό μάθημα Λογική, δομείται σε τρία μέρη: α) Μη τυπική
--

Λογική, β) Προτασιακή Λογική και γ) Κατηγορηματική Λογική. Συνοπτικά τα επιμέρους μαθησιακά αντικείμενα, αντίστοιχα, αφορούν στα ακόλουθα: α) Η έννοια του επιχειρήματος, παραγωγή-επαγωγή, β) Φυσική γλώσσα και προτασιακή γλώσσα, λογική μορφή, λογικές πλάνες, εγκυρότητα και ορθότητα, σύνταξη και τυποποίηση στον προτασιακό λογισμό, σημασιολογία και αληθοσυναρτησιακότητα, αληθοπίνακες και συζυγή δένδροδιαγράμματα, ιδιότητες και σχέσεις προτασιακών τύπων, σχέση συνέπειας και εγκυρότητας· και γ) Η έννοια του κατηγορήματος, των ποσοδεικτών, των μεταβλητών, τυποποίηση φυσικής γλώσσας σε πρωτοβάθμια γλώσσα, δένδροδιαγραμματικές αποδείξεις και λογική συνέπεια-λογική εγκυρότητα, η έννοια της ερμηνείας στις πρωτοβάθμιες γλώσσες, λογική αλήθεια.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Εκπαιδευτικές μέθοδοι: εμπλουτισμένη εισήγηση, εργασία σε ομάδες, brainstorming, επίλυση προβλήματος, ασκήσεις ανακάλυψης - ασκήσεις εφαρμογής - ασκήσεις (αυτο)αξιολόγησης. Εκπαιδευτικά μέσα/υλικά: σελίδα του εργαστηρίου στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass, συνοδευτικό έντυπο υλικό .		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Πλατφόρμα eclass		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Ασκήσεις εφαρμογής θεωρίας στην τάξη	39	
	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία στο σπίτι	50	
	Προετοιμασία για τις γραπτές προόδους	36	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εβδομαδιαίες ασκήσεις προετοιμασμένες στο σπίτι. Δύο γραπτές πρόοδοι.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δ. Πορτίδης - Σ. Ψύλλος - Δ. Αναπολιτάνος, *Λογική. Η δομή του επιχειρήματος*. Αθήνα: Νεφέλη 2007.
D. Barker - Plummer, *Language, Proof and Logic*. CSLI Publications 2011.

Παιδαγωγικά II

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_2.5	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδαγωγικά II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Συνδυασμός ανάπτυξης δεξιοτήτων και επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1996/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα επικεντρώνεται στο πεδίο των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης, παρουσιάζοντας διεξοδικά τις σύγχρονες θεωρίες μάθησης στην συνάφεια τους με το διδακτικό σχεδιασμό και τη διδακτική παρέμβαση εν γένει. Διακρίνονται βασικές διδακτικές προσεγγίσεις σχετικά με την παραγωγή και τη συμβολή της σχολικής γνώσης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Αναλύονται εκπαιδευτικές συνθήκες και εκπαιδευτικά γεγονότα στο πεδίο της σύγχρονης παιδαγωγικής θεώρησης.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής αναμένεται να μπορεί:

- Να εφαρμόζει την κατάλληλη θεωρία μάθησης σε σχέση με το διδακτικό πλαίσιο
- Να προσαρμόζει τις απαιτήσεις του ΑΠ στις ανάγκες του διδακτικού πλαισίου
- Να επεξεργάζεται και να κατασκευάζει σχέδια διδασκαλίας για όλα τα πλαίσια μάθησης (τυπικά, άτυπα και μη τυπικά)

Γενικές Ικανότητες

Άσκηση στην ατομική και ομαδική εργασία, ανάπτυξη της κατανόησης όσο και της κριτικής, δημιουργικής και συνδυαστικής σκέψης.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι οργανωμένο σε δύο θεματικές ενότητες. Στην πρώτη θεματική ενότητα εξετάζονται και αναλύονται οι σύγχρονες Θεωρίες Μάθησης. Συγκεκριμένα αναπτύσσεται ένας γενικότερος προβληματισμός στην βάση θεωρητικών, επιστημονικών γνώσεων και γνώσεων δράσεων στην εκπαίδευση, όπως αυτές αναπτύσσονται στο πλαίσιο της σύγχρονης παιδαγωγικής θεώρησης (Bronfenbrenner, Baker, Wright, Kounin, Pierre Bourdieu). Γίνεται αναφορά στην έννοια των «μαθησιακών συλ», στην εκπαιδευτική φιλοσοφία του John Dewey και στις θεωρίες αφηγηματικής μάθησης (Lev Vygotsky, Bruner, Mezirow.). Στη Δεύτερη Θεματική Ενότητα εξετάζονται ζητήματα Διδακτικής Μεθοδολογίας. Συγκεκριμένα, οι ταξινομήσεις των διδακτικών στόχων, οι βασικές μέθοδοι/μοντέλα διδασκαλίας, τα πλεονεκτήματα/μειονεκτήματά τους, καθώς και τα είδη σχεδίων διδασκαλίας.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στο αμφιθέατρο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e- class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Επεξεργασία (ανά δύο φοιτητές) μικρού σε έκταση επιστημονικού άρθρου και προφορική παρουσίαση στην τάξη	5
	Συγγραφή ατομικής εργασίας και αυτοτελή μελέτη	81
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εξέταση και ατομική εργασία	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Mialaret G. (2011), Περί παιδαγωγικής και εκπαίδευσης, μτφ Μ. Μαλαφέκα, Αθήνα: Gutenberg</p> <p>Kalantzis, M. & Core, B. (2013), Νέα Μάθηση: Βασικές Αρχές για την Επιστήμη της Εκπαίδευσης, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.</p> <p>Bruner J., 1997, The culture of education, Harvard University Press</p> <p>Dewey J., 2016, Δημοκρατία και Εκπαίδευση, μτφ Φ. Τερζάκης, Αθήνα: Ηριδανός</p> <p>Lave J & Wenger E., 1991, Situated Learning: Practice, Person, Social World, Cambridge University Press</p>

2ο ΕΤΟΣ: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (Γ)

Νεότερη ηθική φιλοσοφία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_3.1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2044/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να μελετά κείμενα της νεότερης ηθικής φιλοσοφίας -να κατανοεί τους τεχνικούς όρους τους -να ανασυγκροτεί και να αποτιμά επιχειρήματα -να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων και ζητημάτων που εξετάζει η νεότερη ηθική φιλοσοφία - να αποτιμά κριτικά διαφορετικές ερμηνείες της σκέψης των νεότερων ηθικών φιλοσόφων -να εφαρμόζει έννοιες που έχει διαμορφώσει η παράδοση της ηθικής φιλοσοφίας σε συγκεκριμένα πρακτικά προβλήματα και να κατανοεί την επικαιρότητά τους
Γενικές Ικανότητες
<p>Αυτόνομη εργασία   Ομαδική εργασία   Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών   Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης   Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p>

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε τα βασικά ερωτήματα της νεότερης ηθικής φιλοσοφίας (17^{ος}-19^{ος} αι.): τα ερωτήματα αυτά αφορούν τόσο το περιεχόμενο της ηθικής (π.χ. τα ηθικά καθήκοντα μας προς τους άλλους) όσο και το επιστημολογικό στάτους των ηθικών κρίσεων μας (π.χ. είναι δυνατό να δικαιολογηθούν και με ποιο τρόπο;). Εκκινώντας από τις νέες πνευματικές και κοινωνικοπολιτικές συνθήκες εντός των οποίων εγείρονται και θεματοποιούνται τα παραπάνω ερωτήματα, θα παρακολουθήσουμε, καταρχάς, τις απαντήσεις των Βρετανών εμπειριστών ηθικών φιλοσόφων και κυρίως του David Hume στην πρόκληση της εγωιστικής προσέγγισης του Thomas Hobbes. Στη συνέχεια θα μελετήσουμε την ηθική φιλοσοφία του</p>
--

Immanuel Kant ως τη σημαντικότερη εκδοχή ηθικού ορθολογισμού, ενώ στο τελευταίο μέρος του μαθήματος θα εξετάσουμε την ωφελμιστική ηθική του John Stuart Mill.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στην τάξη και μελέτη κειμένων	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	E-CLASS	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	21
	Αυτοτελής μελέτη	65
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	-Αξιολόγηση σύντομων εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου -Τελικές Γραπτές Εξετάσεις	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πηγές

Δρόσος, Δ. (επιμ.-εισαγωγή- επίμετρο) *Αρετές και συμφέροντα: Η Βρετανική ηθική σκέψη στο κατώφλι της νεωτερικότητας*, Αθήνα, Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα και Εκδόσεις Σαββάλα, 2008.

Hume, D. (1751) *Έρευνα για τις Αρχές της Ηθικής*, εισ. μτφρ. Δ. Σανταμούρης, Αθήνα, Εκκρεμές, 2022.

Kant, I. (1785) *Θεμελίωση της Μεταφυσικής των Ηθών*, εισ. μτφρ. σχόλ. Κ. Ανδρουλιδάκης, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 2017.

Kant, I. (1788) *Κριτική του Πρακτικού Λόγου*, μτφρ. σημ. επιλεγ. Κώστας Ανδρουλιδάκης, Αθήνα, Εστία, 2004.

Kant, I. (1797) *Μεταφυσική των Ηθών*, μτφρ. σημ. επιλεγ. Κ. Ανδρουλιδάκης, Αθήνα, Σμίλη, 2013.

Mill, J.S. (1863) *Ωφελμισμός*, μτφ.- σχόλια-εισαγωγή Φ. Παιονίδης, Αθήνα, Πόλις, 2002.

Mill, J.S. (1859) *Περί Ελευθερίας*, μτφ. Γ. Βογιατζής, επί. Στ. Ροζάνης, Αθήνα, Ηριδανός, 2018.

Mill, J.S. (1859) *Για την Υποτέλεια των Γυναικών*, μτφ.-πρόλογος, Φ. Τερζάκης, Αθήνα, Νόηση, 2017.

Rousseau, J-J. (1762) *Το κοινωνικό συμβόλαιο ή Αρχές πολιτικού δικαίου*, μτφ. Βασιλική Γρηγοροπούλου - Αλβέρτος Σταϊνχάουερ, Αθήνα, Πόλις, 2005.

Μελέτες

Δρόσος, Δ. *Το ευγενές εμπόριο της συμπάθειας: Αστικός πολιτισμός και ηθική κοινότητα στον σκωτικό Διαφωτισμό*, Αθήνα: Νήσος, 2016.

Rachels, J. και S. Rachels, *Στοιχεία Ηθικής Φιλοσοφίας*, μτφ. Ξ. Μπαματζόγλου, επιστ. επιμ. Φ. Παιονίδης, Αθήνα, Οκτώ, 2012.

Rawls, J. *Κοινωνική Δικαιοσύνη και Καντιανή Ηθική*, επιμ. Α. Μιχαλάκης, Liberal Books, 2016.

Guyer, P. *Καντ*, μτφ. Γ. Μαραγκός, Gutenberg, 2013.

Αριστοτέλης

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_3.2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1965/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Γνώση των θεμελιωδέστερων εννοιών της αριστοτελικής φιλοσοφίας στα πεδία της Οντολογίας, Μεταφυσικής, Γνωσιολογίας, Λογικής, Φιλοσοφίας της Φύσεως και Ψυχολογίας • Γνώση της βασικής τεχνικής ορολογίας των αριστοτελικών κειμένων που υπάγονται στα ανωτέρω πεδία • Σύνδεση των αριστοτελικών θέσεων με το φιλοσοφικό υπόβαθρο που προηγήθηκε του Αριστοτέλους
Γενικές Ικανότητες
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές-τριες θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετούν τις κυριότερες αριστοτελικές πραγματείες έχοντας γνώση των θεμελιωδών εννοιών της αριστοτελικής φιλοσοφίας • να αναγνωρίζουν την αριστοτελική ορολογία • να αξιολογούν τα αριστοτελικά επιχειρήματα και να αναγνωρίζουν τις αριστοτελικές θέσεις που διαφοροποιούνται από την μέχρι τότε φιλοσοφική παράδοση

3.ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατηγορίες 1-5 Μετά τα φυσικά Ζ 1-3 Μετά τα φυσικά Α1 Φυσική ακρόασις Β 1, 3 Περί ψυχής Β1 Περί ερμηνείας 1-6
--

Τοπικά Α1, Α5
Αναλυτικών Υστέρων Α1, Α2

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Κειμενική ανάλυση και επεξεργασία των κειμένων με βάση τα αρχαία σχόλια των σημαντικότερων αρχαίων υπομνηματιστών του Αριστοτέλους	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυσις της βιβλιογραφίας	39
	Αυτόνομη μελέτη	47
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές τελικές εξετάσεις	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Π.Κοτζιά-Παντελή, *Ο «σκοπός» των Κατηγοριών του Αριστοτέλη, Συμβολή στην Ιστορία των Αριστοτελικών Σπουδών ως τον 6ο αι.,* Διδ. Διατριβή, Θεσσαλονίκη 1992.
- Αριστοτέλους, *Κατηγορίες & Περί Ερμηνείας,* μτφρ.: Π. Καλλιγιάς, Εκδόσεις Νήσος, Αθήνα 2012.
- Μελίνα Γ. Μουζάλα, *Ζητήματα Γνωσιολογίας, Οντολογίας και Μεταφυσικής στην Φιλοσοφία του Αριστοτέλους, Υπό το φως αρχαίων και βυζαντινών υπομνημάτων,* Gutenberg 2013.
- Βασίλης Κάλφας, *Αριστοτέλης, Περί φύσεως, Το Δεύτερο Βιβλίο των Φυσικών, Εισαγωγή, Μετάφραση, σχολιασμός,* Πόλις, 1999.
- Αριστοτέλης, *Περί ψυχής,* Εισαγωγή, Μετάφραση, Σχόλια, Βασίλης Τατάκης, Εκδ. Ζαχαρόπουλος
- I. Düring, *Αριστοτέλης, ΜΙΕΤ, Α' τόμος,* μετφ. Π. Κοτζιά-Παντελή, Β' τόμος, μετφ. Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα 1991/1994
- Christof Rapp, *Εισαγωγή στον Αριστοτέλη,* μετφ. Η. Τσιρικάκης, Εκδ. Οκτώ, 2012.

Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων: Νεότερη φιλοσοφία (Α)

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_3.3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων II: Νεότερη Φιλοσοφία (Α)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	10	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό/Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα είναι σε θέση</p> <ul style="list-style-type: none"> • να εντοπίζει και να αξιοποιεί ερμηνευτικές προϋποθέσεις για την ανάγνωση ενός συγκεκριμένου κειμένου της νεότερης φιλοσοφίας, • να εντοπίζει και να αξιοποιεί ενδοκειμενικές και διακειμενικές αναφορές, • να εφαρμόζει μεθόδους για την όσο το δυνατόν ακριβή κατανόηση φιλοσοφικών όρων, • να εφαρμόζει μεθόδους για την ανάλυση της δομής και της επιχειρηματολογίας ενός κειμένου της νεότερης φιλοσοφίας, • να γράφει εργασία με θέμα το συγκεκριμένο φιλοσοφικό κείμενο.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση επιχειρημάτων, • άσκηση κριτικής, • αυτόνομη εργασία, • σεβασμός στη διαφορετικότητα και συνειδητοποίηση της σημασίας που έχει η κατανόηση των θέσεων των άλλων.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα είναι εργαστηριακό. Η κοινή εργασία στην τάξη συνίσταται στη λέξη προς λέξη ανάγνωση, ανάλυση και συζήτηση της λεγόμενης «Μοναδολογίας» (1714) του Gottfried Wilhelm Leibniz (1646-1716) από την ελληνική μετάφραση του γαλλικού πρωτότυπου. Το μάθημα εστιάζει στις §§ 28-60 αυτού του έργου. Μέσα από την ανάγνωση και ανάλυση του συγκεκριμένου κειμένου γίνεται μια προσέγγιση στα μεγάλα μεταφυσικά συστήματα του 17^{ου} αιώνα (Descartes, Spinoza, Leibniz). Η φύση του μαθήματος ως εργαστηριακή συνίσταται στο ότι: (α) η παρουσία των φοιτητών είναι υποχρεωτική (δεν επιτρέπονται παραπάνω από τρεις απουσίες), (β) απαιτείται από τους φοιτητές προετοιμασία για κάθε μάθημα και</p>

ενεργή συμμετοχή σε αυτό, (γ) απαιτείται από τους φοιτητές να αναλάβουν μια γραπτή εργασία (ανάλυση κειμένου), να παραδώσουν τα πρώτα κομμάτια της εργασίας τους κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την ολοκληρωμένη εργασία στην τελευταία εβδομάδα της εξεταστικής περιόδου.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη: κοινή ανάγνωση, ανάλυση, συζήτηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	91 ώρες
	Συγγραφή εργασίας και προετοιμασία για την τελική γραπτή εξέταση	120 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Γραπτή εργασία (50%) 2. Τελική γραπτή εξέταση (50%)	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Leibniz, Gottfried Wilhelm: Φιλοσοφικά έργα. Δοκίμια, επιστολές, διασαφήσεις. Μετάφραση – Σχόλια Βάιος Ντάφος. Αθήνα: Εκδόσεις Αμολγος, 2017.

Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων II: Νεότερη φιλοσοφία (B)

1.Γενικά

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_3.3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων II: Νεότερη Φιλοσοφία Γ: Martin Heidegger, Κείμενα για τη Φιλοσοφία της Γλώσσας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Εργαστηριακό μάθημα	3	10	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ:	Ελληνική		
ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • η γνωριμία με τη σκέψη του φιλοσόφου • η καλλιέργεια της στοχευμένης ανάγνωσης και ερμηνείας πρωτογενών φιλοσοφικών κειμένων • εντοπισμός και αναδιατύπωση των θέσεων και των επιχειρημάτων του κειμένου • κριτική ανάλυση του περιεχομένου • διερεύνηση διακειμενικών αναφορών • διερεύνηση των πηγών του κειμένου και της σκέψης του φιλοσόφου • ανάπτυξη της δεξιότητας ερμηνευτικού σχολιασμού • χρήση γενικών και εξειδικευμένων έργων αναφοράς • χρήση ψηφιακών μέσων στον κλάδο των ανθρωπιστικών σπουδών
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • αυτοδύναμη και ομαδική εργασία • αναλυτική και συνθετική ικανότητα • κριτική σκέψη • αναζήτηση πληροφοριών σε γενικά και ειδικά έργα αναφοράς • ικανότητα ανασύνθεσης των θέσεων και των επιχειρημάτων ενός κλασικού φιλοσοφικού κειμένου • δεξιότητες προφορικής παρουσίασης • ψηφιακές δεξιότητες στον κλάδο των ανθρωπιστικών σπουδών

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Martin Heidegger, Κείμενα για τη Φιλοσοφία της Γλώσσας

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο παράδοση • Συζήτηση σε ολομέλεια • προετοιμασία και απάντηση γραπτών/προφορικών ερωτήσεων επί του κειμένου • παρακολούθηση/υποστήριξη των φοιτητών στην εβδομαδιαία προετοιμασία τους και στην ομαδική εργασία σε τακτές ώρες συνεργασίας • χρήση τεχνολογιών πληροφορίας 	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση διαφανειών κατά την παράδοση • e-class • Voice Thread • Χρήση ηλεκτρονικών πηγών 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Παρακολούθηση και εβδομαδιαία κατ'οίκον προετοιμασία για το μάθημα (όπως περιγράφεται ανωτέρω)	130
	αυτοδύναμη εργασία ή/και ζεύγη	60
	Αυτοτελής μελέτη και εξετάσεις	60
	Σύνολο Μαθήματος	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προφορικές και γραπτές ερωτήσεις επί του κειμένου. Κατ'οίκον ασκήσεις. Δραστηριότητες εντός του εργαστηρίου. Τελικές εξετάσεις.	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**Σύγγραμμα**

Heidegger, Martin, *Παραδοσιακή γλώσσα και τεχνική γλώσσα*. Μτφ. Κοσμάς Ρασιπίτσος. Περισπωμένη. Αθήνα 2023.

Λοιπή Βιβλιογραφία (επιλογή)

- Heidegger, Martin, *Από μια συνομιλία για τη γλώσσα*. Μτφ. Κ. Γεμεντζής. Ρόπτρον. Αθήνα 1991.
- Heidegger, Martin, *Ποιητικά κατοικεί ο άνθρωπος*. Πλέθρον. Αθήνα 2008.
- Heidegger, Martin, *Είναι και Χρόνος*. Μτφ. Γ. Τζαβάρας. Δωδώνη.
- Guignon, Charles (ed.), *The Cambridge Companion to Heidegger*. 2006.
- Kenny, A. (επιμ.): *Ιστορία της Δυτικής φιλοσοφίας*. Μτφ.: Δ. Ρισσάκη. Νεφέλη. Αθήνα 2006.

Περαιτέρω βιβλιογραφία θα δοθεί στη διάρκεια του μαθήματος. Ακόμη, οι φοιτητές θα κληθούν να αναζητήσουν αυτοδύναμα περαιτέρω βιβλιογραφία

Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων II: Νεότερη φιλοσοφία (Γ)

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_3002.3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων Νεότερη φιλοσοφία Γ: Χέγκελ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστηριακό μάθημα		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/-τητές θα: Έχουν ασκηθεί στην εκ του σύνεγγυς ανάγνωση φιλοσοφικού κειμένου Θα μπορούν να κατανοήσουν και να αναλύσουν την πολυπολοκοτήτά του Θα μπορούν να ανασυγκροτήσουν και να παρουσιάσουν τη δομή του Θα μπορούν να αναγνωρίσουν στο κείμενο τη δυνατότητα διαφορετικών ερμηνειών με τη βοήθεια δευτερεύουσας βιβλιογραφίας
Γενικές Ικανότητες
Αναλυτική και διαλεκτική σκέψη Αυτόνομη εργασία Αναγνώριση της δυνατότητας διαφορετικών ερμηνειών

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θα μνηθούμε στη σκέψη του Χέγκελ με την πρακτική της εκ του σύνεγγυς ανάγνωσης. Θα περιοριστούμε στην ανάγνωση δώδεκα σελίδων από τη <i>Φαινομενολογία του Πνεύματος</i> : το κεφάλαιο „Ανεξαρτησία και εξάρτηση της αυτοσυνείδησης: Κυριαρχία και δουλεία“. Πρόκειται για ένα από τα πιο επιδραστικά κείμενα στην ιστορία της φιλοσοφίας. Θα συγκρίνουμε τις δύο υπάρχουσες μεταφράσεις του Τζωρτζόπουλου και του Φαράκλα και θα ανιχνεύσουμε στο κείμενο τη δυνατότητα διαφορετικών ερμηνειών ανατρέχοντας και στη δευτερεύουσα βιβλιογραφία
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη. Θα συζητάμε φράση προς φράση το κείμενο συγκρίνοντας τις δύο υπάρχουσες μεταφράσεις του Δ. Τζωρτζόπουλου και του Γ. Φαράκλα.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class, powerpoint	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Παρακολούθηση και εβδομαδιαία κατ'οίκον προετοιμασία	130

	Αυτοδύναμη εργασία	60
	Αυτοτελής μελέτη και εξετάσεις	60
	Σύνολο Μαθήματος	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προφορικές και γραπτές ερωτήσεις επί του κειμένου. Κατ' οίκον ασκήσεις. Δραστηριότητα εντός του εργαστηρίου. Τελικές εξετάσεις	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σύγγραμμα

G.F. Hegel, *Φαινομενολογία του Πνεύματος*, Δωδώνη 1993

Έγκελος, *Φαινομενολογία του Νου*, Εστία 2007

Φάκελος άρθρων

2ο ΕΤΟΣ: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (Δ)

Μεσαιωνική φιλοσοφία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_4.1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μεσαιωνική φιλοσοφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2026/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
(α) Γνώση των βασικών φιλοσοφικών προβλημάτων και ρευμάτων κατά τον λατινικό και τον ελληνικό μεσαίωνα (5 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.). (β) Διάγνωση των σημείων συνέχειας και της ασυνέχειας κατά την πρόσληψη της φιλοσοφικής σκέψης της Αρχαιότητας κατά τον λατινικό και τον ελληνικό μεσαίωνα.
Γενικές Ικανότητες
(α) Κατανόηση και ερμηνεία κειμένων της λατινικής και ελληνικής φιλοσοφικής γραμματείας. (β) Διάγνωση της αλληλεπίδρασης φιλοσοφίας και χριστιανικής σκέψης κατά τον λατινικό και τον ελληνικό μεσαίωνα.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(Α) Η χριστιανική σκέψη της Αρχαιότητας: ελληνική γραμματεία (3ος-7ος αι.· λατινική γραμματεία: Αυγουστίνος, Βοήθιος. Πρώιμος Μεσαίωνας (8ος-10ος αι.). Άνσελμος και Αβαιλάρδος. Οι σχολές του 12ου αιώνα. Η φιλοσοφία στον ισλαμικό κόσμο. Εβραϊκή φιλοσοφία. 13ος αιώνας: πανεπιστήμια και μεταφράσεις. Βοναβεντούρας. Αλβέρτος ο Μέγας. Θωμάς Ακινάτης. Ο αριστοτελισμός και η παρισινή σχολή των Τεχνών. Ιωάννης Σκώτος του Δουνς. Ο 14ος αιώνας: Γουλιέλμος του Όκκαμ και νομιναλιστές. Στοχαστικός μυστικισμός. Πολιτική φιλοσοφία: Μαρσίλιος της Πάδοβας. Νικόλαος Κουζάνος. Η αναγεννησιακή φιλοσοφία ως συνέχεια της μεσαιωνικής. / Η φιλοσοφία κατά τη μέση βυζαντινή περίοδο (9ος-11ος αι.). Η Παλαιολόγεια αναγέννηση: πλατωνισμός, αριστοτελισμός, στωικισμός, σκεπτικισμός. Φιλοσοφία και ησυχαστική έριδα. Ο Θωμάς Ακινάτης στο Βυζάντιο. Πλατωνισμός και αριστοτελισμός κατά τον 15ο αι.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Eclass

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη	86
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) F.C. Copleston, *Ιστορία της μεσαιωνικής φιλοσοφίας* (πρόλογος - μτφ. - σημειώσεις Ι.Α. Δημητρακόπουλος), Αθήνα: Gutenberg, 2020.
- 2) F. Alessio, *Ιστορία της μεσαιωνικής φιλοσοφίας* (μτφ. Α. Μεσσάρη / Ι. Καρούζος, επιμ. Σ. Φουρνάρος), Αθήνα: Π. Τραυλός, 1997.
- 3) W. Windelband / H.Heimsoeth, *Εγχειρίδιο ιστορίας της φιλοσοφίας*, 2^{ος} τόμος (μτφ. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος), Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ. (ανατύπωση 2005).
- 4) Β.Ν. Τατάκης, *Βυζαντινή φιλοσοφία* (μτφ. Ε. Καλπουρτζή, επιμέλεια Λ.Γ. Μπενάκης), Αθήνα, 1977.
- 5) Λ.Γ. Μπενάκης, *Βυζαντινή φιλοσοφία: κείμενα και μελέτες*, Αθήνα, 2002.

Φιλοσοφία της γλώσσας

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_4.2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της γλώσσας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
Διαλέξεις			3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1875/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Κατοχή θεμελιωδών εννοιών της σύγχρονης φιλοσοφίας· γνώση του περιεχομένου σύγχρονων θεωριών της σημασίας· διαμόρφωση εποπτικής εικόνας των ζητημάτων που εξετάζει η φιλοσοφία της γλώσσας. Ο φοιτητής θα μπορεί να μελετά κλασικά κείμενα φιλοσοφίας της γλώσσας και να κατανοεί ευρύτερες προβληματικές από άλλους τομείς της σύγχρονης φιλοσοφίας. Οι φοιτητές που περνούν το μάθημα γνωρίζουν πώς να οικοδομούν επιχειρήματα σ'αυτή την περιοχή και να διατυπώνουν ενημερωμένες κρίσεις πάνω σε συναφή επιστημονικά ζητήματα (π.χ. θεωρίες του νοητικού περιεχομένου, αιτιακές θεωρίες της αντίληψης). Αποκτούν τις γνώσεις και ικανότητες υποβάθρου για μαθήματα ειδικευσης σε πολλούς κλάδους της σύγχρονης φιλοσοφίας.
Γενικές Ικανότητες
Εφαρμογή εργαλείων της τυπικής Λογικής σε φιλοσοφικά προβλήματα. Ανάπτυξη της ικανότητας απαγωγικής (ab-ductive) σκέψης. Ανάπτυξη ικανότητας αφηρημένης σκέψης. Ταύτιση και οριοθέτηση προβλημάτων. Κριτική κατα-νόηση και σύγκριση υποθέσεων. Λήψη αποφάσεων σε μη γνώσιμο θεωρητικό περιβάλλον.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στη φιλοσοφία της γλώσσας. Εστιάζει σε βάθος στο πρόβλημα της αναφορικότητας και στον περιγραφισμό, ώστε οι φοιτητές να έχουν τις απαραίτητες βάσεις για να κατανοήσουν μεταγενέστερα συνθεσιακές θεωρίες της σημασίας, θεωρίες των λογικών προτάσεων και τροπικές αναλύσεις της σημασίας. Παρουσιάζονται κυρίως οι θεωρίες της αναφορικότητας στους Frege, Russell και Kripke. Αναλυτικά περιεχόμενα: (1) Φρεγκεανή ανάλυση των δηλώσεων ταυτότητας, της εντασιακότητας και των κενών εκφράσεων. Εξαγωγή της έν-νοιας του νοήματος ως μηχανισμού που καθορίζει την έκταση και την αναφορά. (2) Ρασσελιανή αναγωγή ορισμέ-νων αναφορικών εκφράσεων σε περιγραφές και ποσόδειξη. Ενικές δηλώσεις, γνήσια κύρια ονόματα, γνωριμία, γνώση μέσω περιγραφών. Εφαρμογή της ανάλυσης του Russell στο πρόβλημα των αρνητικών υπαρκτικών δηλώ-σεων. Σύγκριση με τη θεωρία του Meinong. Περιγραφισμός στον Frege, στον Russell, και στον Quine. Κριτικές του Russell ή/και του περιγραφισμού: Strawson 1950, Donnellan 1966. (3) Τροπικές κριτικές του περιγραφισμού (Kripke 1980). Επαναφορά της έννοιας του κυρίου ονόματος ως σταθεράς, τροπικότητα de re, αιτιότητα και ανα-φορά.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Παραδόσεις πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Powerpoint, χρήση φωτοτυπιών για εργασία κατά την ώρα της παράδοσης, eclass.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Διαλέξεις	39	
	Αυτόνομη εργασία	86	
	Σύνολο μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εξέταση που προετοιμάζεται με επαναλήψεις και ερωτηματολόγια την ώρα του μαθήματος. Παρουσιάσεις.		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Lycan, William. Φιλοσοφία της Γλώσσας, μτφρ. Γ. Μαραγκός, Αθήνα: Gutenberg, 2007.
- Donnellan, Keith, "Reference and definite descriptions", Philosophical Review 75.3: 281-304.
- Kripke, Saul, Naming and Necessity, Harvard University Press, 1980.
- Meinong, Alexius, "Über Gegenstandstheorie" (1904), μτφρ. "The Theory of Objects" in R. M. Chisholm, Realism and the Background of Phenomenology, Ridgeview, 1981, 76-117.
- Quine, W.V.O., "On What There Is", From a Logical Point of View, Harvard University Press, 1953.
- Strawson, P.F. 'On Referring', Mind 59 (1950), 320-344.
- Russell, Bertrand, "On Denoting", Mind 14: 479-93.

Νεότερη Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική II

.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_4.3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γνωσιοθεωρία Μεταφυσική II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Eclass.upatras.gr		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές με το πέρας των διαλέξεων θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με βασικές πλευρές της μετακαρτεσιανής ορθολογικής παράδοσης, δηλαδή τις βασικές πλευρές της φιλοσοφίας του Σπινόζα και του Λάιμπνιτς, στις οποίες αναδεικνύεται μια διαφορετική προσέγγιση από αυτήν του Καρτέσιου σε θεμελιώδη φιλοσοφικά θέματα, όπως: άρση του δυϊσμού και της υπεροχικής ιεραρχίας του νου έναντι του σώματος, διεύρυνση της σύλληψης του Λόγου πέραν του καρτεσιανού cogito, νέες προσεγγίσεις στις έννοιες της αντίληψης, της γνώσης, των παθών και της ελευθερίας, και κυρίως της έννοιας του Θεού και της σχέσης της με τη Φύση.

Γενικές Ικανότητες

Μελέτη πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων-κριτική ικανότητα μελέτης δευτεύουσας βιβλιογραφίας, σχολιασμών και αντιπαραβολή με τα πρωτότυπα κείμενα

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει στις βασικές πλευρές της φιλοσοφίας του Σπινόζα και του Λάιμπνιτς με έμφαση στα ζητήματα της μεταφυσικής και της γνωσιοθερίας που ανακύπτουν στο πλαίσιο μιας μετακαρτεσιανής προβληματικής. Μέσα από την φιλοσοφία του Σπινόζα αναδεικνύεται η καινοτόμος σύλληψη μιας εντελώς νέας μεταφυσικής προσέγγισης, που ουσιαστικά εισηγείται μια 'εκκοσμιευμένη μεταφυσική' με κεντρικό εννοιακό άξονα την σύλληψη της 'εμμένειας' της θεότητας και την ταύτισή της με την φυσική τάξη. Η εν λόγω τομή συνεπάγεται ενδιαφέρουσες και θεμελιώδεις αναθεωρήσεις σε σχέση με την καρτεσιανή προσέγγιση για την σύλληψη του ανθρώπου στο κοσμικό όλον, την γνωστική του ικανότητα, την σχέση σώματος-νου, την ερμηνεία των παθών και την έννοια της ελευθερίας. Η φιλοσοφία του Λάιμπνιτς θα εξεταστεί με συμπληρωματικό και παράλληλο τρόπο με την φιλοσοφία του Σπινόζα, επισημαίνοντας τις διαφοροποιήσεις αλλά και τις σημαντικές συνάψεις της δικής του μεταφυσικής θεώρησης, με έμφαση στην οργανική σύλληψη του σύμπαντος και της ένταξης του ανθρώπου σε αυτό και τις επακόλουθες γνωσιοθεωρητικές και ηθικές συνέπειες.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Εβδομαδιαίες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας
-------------------------	---

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Παρουσιάσεις εργασιών στην τάξη	21
	Προσωπική μελέτη κάθε εβδομάδα	65
	διαλέξεις	39
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική Γραπτή εξέταση	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αποσπάσματα από τα πρωτότυπα κείμενα του Σπινόζα και του Λάιμπνιτς, αποσπάσματα από δευτερεύουσα βιβλιογραφία, που θα παρέχονται ηλεκτρονικά

Κ.Γουδέλη, Εισαγωγή στη φιλοσοφία του Σπινόζα, [www. kalliros.gr](http://www.kalliros.gr), ηλεκτρονικό βασικό σύγγραμμα

Σπινόζα, Ηθική, Εκκρεμές, 2009.

Λάιμπνιτς, Μοναδολογία, Εκκρεμές, 2006.

Λάιμπνιτς, Μεταφυσική Πραγματεία, εκδ. Βάνιας

Cottingham, J., Φιλοσοφία της Επιστήμης, Τόμος Α΄ Οι Ορθολογιστές, Πολύτροπον, 2003. .

Alessio, F., Ιστορία της Νεώτερης Φιλοσοφίας, Τραυλός 2001.

Kenny A. (επιμ.), Ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας, Νεφέλη, 2005.

Ντελέζ Γκ, Πρακτική Φιλοσοφία, νήσος, 1996

Ντελεζ Γκ, Ο Σπινόζα και το πρόβλημα της έκφρασης, Γνώση, 2004.

Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων (Α)

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_4.4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων: Πλάτων, Αριστοτέλης, Πρόκλος: Το Αγαθό και η Ιδέα του Αγαθού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εξειδικευμένης γνώσης και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2164/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με την επιστημονική προσέγγιση, ανάλυση, επεξεργασία και παρουσίαση φιλοσοφικών θεματικών. Το συγκεκριμένο μάθημα στοχεύει στο να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την κύρια μέθοδο της Πλατωνικής φιλοσοφίας, την Διαλεκτική, επικεντρώνοντας στην Μεταφυσική, την Οντολογία και την Γνωσιολογία του Πλάτωνος, και να εισαχθούν στα κεντρικά θέματα και την ορολογία της Μεταφυσικής, της Οντολογίας και της Γνωσιολογίας του Αριστοτέλους και του Πρόκλου, επικεντρώνοντας στο κύριο φιλοσοφικό θέμα του Αγαθού και της Ιδέας του Αγαθού.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχει αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση της φιλοσοφικής μεθόδου που παρουσιάζεται σε ορισμένα από τα πιο σημαντικά πλατωνικά και αριστοτελικά κείμενα, καθώς και σε συναφή κείμενα του Πρόκλου, σε σχέση με το υπό εξέταση φιλοσοφικό θέμα. • Χρησιμοποιεί την αποκτηθείσα γνώση και κατανόηση και σε άλλα συναφή φιλοσοφικά κείμενα και να αποδεικνύει ότι διαθέτει ικανότητες φιλοσοφικής ανάγνωσης, ανάλυσης, και κριτικής κατανόησης των θεμάτων των κειμένων αυτών • Διαθέτει ικανότητες διατύπωσης και ανάπτυξης επιχειρημάτων για την υποστήριξη ή την αντίκρουση φιλοσοφικών θεωριών και αντιλήψεων • Διαμορφώνει κρίσεις που περιλαμβάνουν προβληματισμό για συναφή μεταφυσικά, γνωσιολογικά ή επιστημονικά και ηθικά ζητήματα • Συνθέτει κείμενα που αναλύουν και επεξηγούν προβλήματα που τίθενται στο πλαίσιο της πλατωνικής, της αριστοτελικής, και της πρόκλειας φιλοσοφίας • Έχει αναπτύξει εκείνες τις δεξιότητες απόκτησης γνώσεων που του/της χρειάζονται για να συνεχίσει σε περαιτέρω σπουδές με μεγάλο βαθμό αυτονομίας
Γενικές Ικανότητες
Αυτόνομη εργασία

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πλάτων, *Πολιτεία* Ε΄, ΣΤ΄ και Ζ΄ βιβλίο: Μεταφυσική, Οντολογία, Γνωσιολογία, Ηθική: Ο φιλόσοφος βασιλιάς, η παραβολή του ηλίου, η παραβολή της γραμμής, η παραβολή του σπηλαίου, η Ιδέα του Αγαθού, η Θεωρία των Ιδεών, η Διαλεκτική, η Μεταφυσική του Αγαθού.
 Αριστοτέλης: Γνωσιολογία, Μεθοδολογία της επιστήμης, Μεταφυσική, Πρακτική φιλοσοφία (Α΄ βιβλίο των *Ηθικών Νικομαχείων*)
 Πρόκλος: Μεταφυσική, Οντολογία, Γνωσιολογία (Σχόλια του Πρόκλου στην *Πολιτεία* του Πλάτωνος, Βιβλίο Β΄)

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην Τάξη Διαλέξεις, Εργαστήριο Παρουσιάσεις Συγγραφή εργασιών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη	86
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση Δημόσια παρουσίαση Γραπτή εργασία	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

P. Stemmer, *Platons Dialektik: die frühen und mittleren Dialoge*, Berlin, New York: Walter de Gruyter 1992.
 S.Broadie, C.Rowe, *Aristotle Nicomachean Ethics*, Translation, *Introduction and Commentary*, New York: Oxford University Press, 2002.
 Πλάτων, *Πολιτεία*, 2002, Εισαγ. Σημείωμα, Μετφ., Ερμ. Σημειώματα Ν.Μ. Σκουτερόπουλος, Εκδ. Πόλις.
Procli Diadochi in Platonis rem publicam commentarii, 2vol. (Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana), Leipzig: Teubner, 1899-1901[Reprint Amsterdam: Hakkert,1965]. Standard edition of the Greek text.
 Festugière, A.-J. (transl.), *Proclus: Commentaire sur la République*, 3 vol., (Bibliothèque des textes philosophiques), Paris: Vrin, 1970. French translation, notes, detailed overviews, and index.
 Santas, G., 1999, "The Form of the Good in Plato's *Republic*", στο G. Fine (ed.), *Plato 1, Metaphysics and Epistemology*, Oxford 1999: Oxford University Press.
 Denyer, N., 2007, "Sun and Line, The role of the Good" στο G.R.F. Ferrari (ed.), *The Cambridge Companion to Plato's Republic*, California 2007: Berkeley Publication.
 Ludwig, C.H. Chen, *Acquiring knowledge of the Ideas: A study of Plato's Methods on the Phaedo, the Symposium and the central books on the Republic*, Stuttgart 1992: Franz Steiner Verlag.
 Annas, J., 1997, "Understanding and the Good: Sun, Line, Cave", Richard Kraut (ed.), *Praise for Plato's Republic, Critical Essays*, Maryland 1997: Rowman & Littlefield Publishers, Inc.

Murdoch, I., 1997, "The Sovereignty of Good", Richard Kraut (ed.), *Praise for Plato's Republic, Critical Essays*, Maryland 1997: Rowman & Littlefield Publishers, Inc.

Ferber, R., 1989, *Platos Idee des Guten*, St. Augustin.

Μουζάλα, Μ.Γ., *Ζητήματα Γνωσιολογίας, Οντολογίας και Μεταφυσικής στην φιλοσοφία του Αριστοτέλους, Υπό το φως αρχαίων και βυζαντινών υπομνημάτων [Issues of Epistemology, Ontology and Metaphysics in Aristotle's Philosophy, In the light of Ancient and Byzantine Commentaries]*, Athens 2013: Gutenberg-Dardanos Publications

Μουζάλα, Μ.Γ., «Η οντολογική κλίμακα του Αγαθού στο ΣΤ' βιβλίο της πλατωνικής *Πολιτείας*: μία προσέγγις με αφετηρία την πρόκληση ανάγνωση», *Φιλοσοφείν*, 10, 2014, 265-282.

Mouzala, M.G., "Aristotle's Criticism of the Platonic Idea of the Good in the *Nicomachean Ethics A6*", (Συμμετοχή στο Παγκόσμιο Συνέδριο για τα 2400 χρόνια του Αριστοτέλη "The Philosophy of Aristotle". Athens, July 2016), *Peitho- Examina Antiqua-*, 1(8), 2017, 309-341.

Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων (Α)

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_4.4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων (Α)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1960/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής-τρια θα έχει αποκτήσει δεξιότητες που αφορούν στην:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στην έρευνα. • Οριοθέτηση του θέματος, μορφοποίηση και τεχνικές. Είδη επιστημονικών εργασιών. • Σχεδιασμός και εκτέλεση βιβλιογραφικής έρευνας, σκοποί και στόχοι της, εκτέλεση βιβλιογραφικής έρευνας. • Αξιολόγηση και μελέτη υλικού, επιλογή κατάλληλου υλικού, πρακτικές τακτικές, βιβλιογραφικές αναφορές. • Κριτήρια αξιολόγησης βιβλιογραφικού υλικού. Εξοικείωση με τα υπάρχοντα συστήματα βιβλιογραφικών παραπομπών στις κοινωνικές επιστήμες MLA, APA, HARVARD. • Παραπομπές και σύνταξη βιβλιογραφίας. Συγγραφή επιστημονικής εργασίας (ύφος κειμένου, χρήση γλώσσας, λεξιλόγιο, τεχνικά στοιχεία, θεματική παρουσίαση, τμήματα επιστημονικής εργασίας, παρουσίαση συγγραφέων). • Μορφή επιστημονικής εργασίας (τεχνικές προδιαγραφές, μέγεθος κειμένου, κείμενο σελιδοποίηση). • Δομή της επιστημονικής εργασίας (εξώφυλλο, πρόλογος, περίληψη, περιεχόμενα, πίνακας συντομογραφιών, κατάλογος σχημάτων και εικόνων, κατάλογος πινάκων, κυρίως κείμενο, βιβλιογραφία, παράρτημα). • Τελική παρουσίαση επιστημονικής εργασίας (πρωτοτυπία, προετοιμασία μιας παρουσίασης, τεχνικά στοιχεία).
Γενικές Ικανότητες
<p>Άσκηση στην ατομική και ομαδική εργασία, ανάπτυξη της κατανόησης όσο και της κριτικής, δημιουργικής και συνδυαστικής σκέψης.</p>

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την επιστημονική έρευνα και το γραπτό</p>
--

επιστημονικό λόγο μέσα από την εκπόνηση επιστημονικών εργασιών. Πιο συγκεκριμένα το εργαστήριο επικεντρώνεται στην εκμάθηση και εξοικείωση των φοιτητών με τη διαδικασία της βιβλιογραφικής έρευνας και την εκπόνηση και τελική συγγραφή επιστημονικής εργασίας.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Εργαστήριο. Ασκήσεις και εργασίες ατομικές και σε μικρές ομάδες φοιτητών/τριών.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Εκπόνηση εργασιών	40
	Εκπόνηση ατομικής εργασίας	46
	Διαλέξεις	39
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Με ατομική εργασία και γραπτές εξετάσεις. Το εργαστήριο καταλαμβάνει το 40% του τελικού βαθμού.	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σημειώσεις εργαστηρίου παρεχόμενες στο e class του εργαστηρίου.

Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων (ΟΜΑΔΑ Β)

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_4.4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων Β		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και ασκήσεις παραγωγής λόγου.	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό φιλοσοφίας Συνδυασμός επιστημονικής περιοχής και ανάπτυξης δεξιοτήτων.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2167/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα φοιτήτριες και φοιτητές επιδιώκεται να μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν βασικά μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης απλών φιλοσοφικών κειμένων, να εντοπίζουν και να αναλύουν τη διαδικασία συγκρότησης εννοιών στα κείμενα, να αναγνωρίζουν, να ανασυγκροτούν και να ελέγχουν απλές επιχειρηματικές δομές στο πλαίσιο φιλοσοφικών κειμένων. Επίσης να αναγνωρίζουν εννοιολογικές διακρίσεις και να εντοπίζουν βασικά φιλοσοφικά προβλήματα στα κείμενα (κυρίως γνωσιοθεωρητικού χαρακτήρα). Να επιχειρούν στοιχειώδεις ερμηνευτικές προσεγγίσεις των κειμένων με άξονα το επιχείρημα, εντοπίζοντας απλά εννοιολογικά προβλήματα. • Να οργανώνουν όλες τις φάσεις της έρευνας που προηγείται μιας γραπτής εργασίας στη φιλοσοφία, να εμβαθύνουν στους τρόπους και τις τεχνικές αναζήτησης, επιλογής και τεκμηρίωσης του αποδεικτικού υλικού, να επιλέγουν, να χρησιμοποιούν και να καταγράφουν πρωτογενή και δευτερογενή βιβλιογραφία, να διαχειρίζονται τις τεχνικές προδιαγραφές συγγραφής της εργασίας. Εντοπίζουν τον σκοπό και το είδος της βιβλιογραφικής έρευνας που απαιτείται για μια εργασία, να συντάσσουν βιβλιογραφικές αναφορές. • Να μπορούν να δομούν και να συντάσσουν δοκιμιακού τύπου και φιλοσοφικού περιεχομένου κείμενα με βάση την έρευνα που προηγήθηκε πάνω σε συγκεκριμένα θέματα. Να ανασυγκροτούν κριτικά ένα φιλοσοφικό επιχείρημα. Κατ' αυτόν τον τρόπο να εξασκούν και να συνδέουν τις λειτουργίες της κριτικής, ενεργού ανάγνωσης και γραφής. Να εφαρμόζουν τις τεχνικές και μορφολογικές προδιαγραφές συγγραφής μιας εργασίας. • Να μπορούν να παρουσιάζουν και να δημοσιεύουν τις εργασίες τους ενώπιον κοινού ή χρησιμοποιώντας τους διάφορους τρόπους δημοσίευσης κειμένων, έντυπους ή ηλεκτρονικούς.

Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη εργασία και συνεργασία σε συνθήκη ομάδας. • Αναζήτηση, ανάλυση και κριτική επιχειρημάτων. • Εξοικείωση με τη στάση της ερμηνευτικής προσέγγισης. • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το εργαστήριο δομείται σε δύο άξονες, οι οποίοι λειτουργούν παράλληλα: α) Κριτική ανάγνωση, διαγραμματική ανασυγκρότηση επιχειρημάτων, βασική ερμηνευτική ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων, σε αντιστοιχία με το μάθημα «Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων», και β) Πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών προσεγγίσεων όσον αφορά στις φάσεις της έρευνας και τα στάδια συγγραφής μιας εργασίας (ασκήσεις, συγκριτική ανάλυση παραδειγμάτων εργασιών, μελέτες περίπτωσης).</p> <p>Δομή του μαθήματος κατά διδακτικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή: Βασικά στοιχεία έρευνας στην αρχαία φιλοσοφία. <ol style="list-style-type: none"> 2. Βασικές πηγές και εκδόσεις κειμένων. 3. Ερμηνεία και τεκμηρίωση: βασικές αρχές.   4. Παρουσίαση του πεδίου της πρώιμης ελληνικής φιλοσοφίας. <ol style="list-style-type: none"> 5. Θαλής: η έλλειψη μαρτυρημένης παράδοσης. 6. Αναξίμανδρος: ταύτιση και ερμηνεία του αποσπάσματος. 7. Πυθαγόρας: η ιωνική <i>ιστορία</i>. 8. Ξενοφάνης: μελέτη επιλεγμένων αποσπασμάτων. 9. Ηράκλειτος: μελέτη επιλεγμένων αποσπασμάτων. 10. Παρμενίδης: η αποκάλυψη της αλήθειας. 11. Εμπεδοκλής: η δομή του σύμπαντος. 12. Παρουσίαση εργασιών.   13. Παρατηρήσεις επί επιλεγμένων εργασιών.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Βασικός τρόπος διδασκαλίας είναι η ομαδική μελέτη, ο συστηματικός και κριτικός σχολιασμός. • Προβλέπεται επίσης η διάθεση πηγών και ερμηνευτικών κειμένων και η παροχή υποστηρικτικού υλικού ανά ενότητα. • Θα αξιοποιηθεί το διαδίκτυο για τη διδασκαλία, τη συνεργασία και την αξιολόγηση του μαθήματος. • Θα υπάρξει παρακολούθηση και υποστήριξη στην εβδομαδιαία προετοιμασία και στην ομαδική εργασία σε τακτές ώρες συνεργασίας. • Προβλέπονται ασκήσεις κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου και κατ' οίκον εργασίες.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ιστοσελίδας του μαθήματος στο σύστημα e-class του Πανεπιστημίου Πατρών.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Ομαδικές εργασίες εξάσκησης	26
	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση θα διεκπεραιωθεί στη νέα ελληνική.</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <p>I. Εργασίες πάνω σε φιλοσοφικά θέματα της περιόδου που μελετάται (40%). Οι εργασίες αυτές προβλέπεται να είναι ατομικής ή ομαδικής ανάθεσης και κάθε μία θα διερευνά ένα συγκεκριμένο θέμα ανά φιλόσοφο. Η παρουσίαση της εργασίας αποδίδει το ήμισυ της βαθμολογίας της.</p> <p>II. Τελική διαδικασία γραπτής ή προφορικής εξέτασης (60%), η οποία θα περιλαμβάνει τρία διαφορετικού είδους ζητήματα:</p> <p>α) Επεξεργασία ερμηνείας συγκεκριμένου αποσπάσματος προσωκρατικού στοχαστή (30%).</p> <p>β) Συγκριτική μελέτη με παράλληλο κείμενο μεταγενέστερου στοχαστή (30%).</p> <p>γ) Ερώτηση ερμηνευτικού προβλήματος στο δοσμένο απόσπασμα (30%).</p> <p>III. Κατά την όποια επαναληπτική περίοδο εξέτασης του μαθήματος ισχύουν οι εργασίες που έχουν παραδοθεί. Αν κάποιος /-α εξεταζόμενος /-η δεν έχει παραδώσει ασκήσεις, θα πρέπει να γνωρίζει ότι στην τελική βαθμολογία θα επιβαρυνθεί με βαθμολογική απώλεια -40%.</p>	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

α) Σύγγραμμα

B. Μπουρλιάσκος, *Πώς γράφεται μία επιστημονική εργασία*. Αθήνα: Εκδ. Διόνικος (2010).

β) Άλλη βιβλιογραφία

U. Eco, *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία*. Αθήνα: Νήσος (1994).

K. Howard - J. Sharp, *Η επιστημονική μελέτη*. Αθήνα: Gutenberg (1994).

F. Cossuta, *Η φιλοσοφία και πώς τη διαβάζουμε*. Αθήνα: Πατάκης (2002).

Τζ. Μπαγκίνι & Π. Φοσλ, *Τα εργαλεία του φιλοσόφου*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη (2005).

G. Sartori, *Σημασιολογία, Έννοιες, Συγκριτική Μέθοδος*. Αθήνα: Παπαζήσης (2004).

J. Hospers, *An Introduction to Philosophical Analysis*. Λονδίνο: Routledge (1996).

A. P. Martinich, *Philosophical writing. An introduction*. Οξφόρδη: Blackwell Publishing (1989).

Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων (ΟΜΑΔΑ Γ)

1.Γενικά

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_4.4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο Επεξεργασίας Φιλοσοφικών Θεμάτων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Συνδυασμός Επιστημονικής Περιοχής και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ:	Ελληνική		
ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα μπορούν:</p> <p>α) να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν βασικά μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης απλών φιλοσοφικών κειμένων, να εντοπίζουν και να αναλύουν τη διαδικασία συγκρότησης εννοιών στα κείμενα, να αναγνωρίζουν, να ανασυγκροτούν και να ελέγχουν απλές επιχειρηματικές δομές στο πλαίσιο φιλοσοφικών κειμένων.</p> <p>β) να οργανώνουν όλες τις φάσεις της έρευνας που προηγείται μιας γραπτής εργασίας στη φιλοσοφία, να εμβαθύνουν στους τρόπους και τις τεχνικές αναζήτησης, επιλογής και τεκμηρίωσης του αποδεικτικού υλικού, να επιλέγουν, να χρησιμοποιούν και να καταγράφουν πρωτογενή και δευτερογενή βιβλιογραφία, να διαχειρίζονται τις τεχνικές προδιαγραφές συγγραφής της εργασίας.</p>
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί/ές να: • Εξασκούν και να συνδέουν τις λειτουργίες της κριτικής, ενεργού ανάγνωσης και γραφής. • Αναγνωρίζουν εννοιολογικές διακρίσεις και να εντοπίζουν βασικά φιλοσοφικά προβλήματα στα κείμενα (κυρίως γνωσιοθεωρητικού χαρακτήρα). • Επιχειρούν στοιχειώδεις ερμηνευτικές προσεγγίσεις των κειμένων με άξονα το επιχείρημα, εντοπίζοντας απλά εννοιολογικά προβλήματα. • Ανασυγκροτούν κριτικά ένα φιλοσοφικό επιχείρημα. • Εντοπίζουν το σκοπό και το είδος της βιβλιογραφικής έρευνας που απαιτείται για μια εργασία. • Σχεδιάζουν και να πραγματοποιούν βιβλιογραφική έρευνα. • Συντάσσουν βιβλιογραφικές αναφορές. • Δομούν μια εργασία. • Εφαρμόζουν τις τεχνικές και μορφολογικές προδιαγραφές συγγραφής μιας εργασίας.

4.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το εργαστήριο δομείται σε δύο άξονες οι οποίοι λειτουργούν παράλληλα: α) Κριτική ανάγνωση,
--

διαγραμματική ανασυγκρότηση επιχειρημάτων, βασική ερμηνευτική ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων, σε αντιστοιχία με το μάθημα «Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων», και β) Πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών προσεγγίσεων όσον αφορά στις φάσεις της έρευνας και τα στάδια συγγραφής μιας εργασίας (ασκήσεις, συγκριτική ανάλυση παραδειγμάτων εργασιών, μελέτες περίπτωσης).

5.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο παράδοση • προετοιμασία και απάντηση γραπτών και προφορικών ερωτήσεων • παρακολούθηση/υποστήριξη των φοιτητών στην εβδομαδιαία προετοιμασία τους και στην ομαδική εργασία σε τακτές ώρες συνεργασίας • χρήση τεχνολογιών πληροφορίας • δραστηριότητες εντός του εργαστηρίου και κατ'οίκον εργασίες 												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση διαφανειών κατά την παράδοση • e-class • Voice Thread • Χρήση ηλεκτρονικών πηγών 												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="592 931 1026 965"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1026 931 1267 965"><i>Φόρτος Εργασίας</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="592 965 1026 999">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1026 965 1267 999">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="592 999 1026 1032">Ομαδικές εργασίες</td> <td data-bbox="1026 999 1267 1032">12</td> </tr> <tr> <td data-bbox="592 1032 1026 1066"></td> <td data-bbox="1026 1032 1267 1066"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="592 1066 1026 1099">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="1026 1066 1267 1099">74</td> </tr> <tr> <td data-bbox="592 1099 1026 1155">Σύνολο μαθήματος</td> <td data-bbox="1026 1099 1267 1155">125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας</i>	Διαλέξεις	39	Ομαδικές εργασίες	12			Αυτοτελής μελέτη	74	Σύνολο μαθήματος	125
	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας</i>											
	Διαλέξεις	39											
	Ομαδικές εργασίες	12											
Αυτοτελής μελέτη	74												
Σύνολο μαθήματος	125												

6.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σύγγραμμα

Μπουρλιάσκος, Βασίλειος, *Πως γράφεται μία επιστημονική εργασία*. Εκδ. Διόνικος. 2010.

Άλλη βιβλιογραφία

U. Eco, *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία*. Αθήνα: Νήσος 1994.

K Howard.- J. Sharp, *Η επιστημονική μελέτη*. Αθήνα: Gutenberg 1994.

F. Cossuta, *Η φιλοσοφία και πως τη διαβάζουμε*. Αθήνα: Πατάκης 2002.

Τζ. Μπαγκίνι & Πήτερ Φοσλ, *Τα εργαλεία του φιλοσόφου*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη 2005.

G. Sartori, *Σημασιολογία, Έννοιες, Συγκριτική Μέθοδος*. Αθήνα: Παπαζήσης 2004.

J. Hospers, *An Introduction to Philosophical Analysis*. London: Routledge 1996.

3ο ΕΤΟΣ: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (Ε)

Σύγχρονη Ηθική Φιλοσοφία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5.1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη Ηθική Φιλοσοφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου, Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια/ο φοιτητής θα:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Έχει κατανοήσει κάποια από τα θεμελιώδη προβλήματα της σύγχρονης ηθικής φιλοσοφίας. 4. Έχει μια εποπτεία των αντιπροσωπευτικών σχολών του στοχασμού περί του αγαθού και του ορθού στον 20ό αιώνα. 5. Έχει κατανοήσει την σχέση ανάμεσα στις σύγχρονες και τις κλασικές και νεωτερικές θεωρήσεις περί του αγαθού και του ορθού. Έχει κατανοήσει τη διασύνδεση ανάμεσα σε σύγχρονες ηθικές και πολιτικές θεωρήσεις του αγαθού.
Γενικές Ικανότητες
<ol style="list-style-type: none"> 4. Ανάγνωση και ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων 5. Επισκόπηση της ιστορικής πορείας θεμελιωδών εννοιών και προβλημάτων 6. Κριτική ανάλυση παραδεδομένων τρόπων της ηθικής σκέψης και πράξης

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε τους βασικούς σταθμούς σκέψης στην αγγλόφωνη ηθική φιλοσοφία του 20ού αιώνα.</p> <p>Πιο συγκεκριμένα, στο πρώτο μέρος του μαθήματος θα μελετήσουμε τις ηθικές φιλοσοφικές θεωρήσεις του Ωφελιμισμού, του Καντιανισμού και της Αρεταικής ηθικής όπως αυτές αναπτύχθηκαν στον 20ό αιώνα.</p> <p>Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος θα αναφερθούμε σε σύγχρονες ηθικές θεωρήσεις που βάζουν στο</p>
--

επίκεντρο του ηθικού στοχασμού το φύλο (φεμινιστική ηθική), το περιβάλλον (περιβαλλοντική ηθική), τα ζώα (ηθική των ζώων), καθώς και θέματα φυλής.

Στο τρίτο μέρος του μαθήματος θα εξετάσουμε ηθικά ερωτήματα που έχουν να κάνουν με την πραγματικότητα των ηθικών αξιών και τη δυνατότητα γνώσης τους.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στο αμφιθέατρο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη	86
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μυλωνάκη Ευγενία: Σημειώσεις Μαθήματος.
 Βιρβιδάκης Στέλιος, Η Υφή της Ηθικής Πραγματικότητας (Αθήνα: Leader Books, 2009).
 Driver, J., Ηθική Φιλοσοφία, (επιμ) Μαρκόπουλος Ιωάννης, University Studio Press, 2010.
 J. Rawls, Θεωρία της Δικαιοσύνης, Πόλις, Αθήνα 2000

Καντ

.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5.2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Καντ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό / Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1908/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν μια γενική εικόνα <ul style="list-style-type: none"> - των προθέσεων του Καντ στην <i>Κριτική του καθαρού Λόγου</i>. - των βασικών βημάτων στο ίδιο έργο και των τεχνικών δυσκολιών που εμφανίζονται. - της σημασίας της <i>Κριτικής του καθαρού Λόγου</i> για το καντιανό σύστημα αλλά και την ιστορία της φιλοσοφίας.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> - Ανάγνωση κλασικών φιλοσοφικών κειμένων. - Κριτικός Έλεγχος φιλοσοφικής επιχειρηματολογίας.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ασχολείται με τη θεωρητική φιλοσοφία του Καντ και ειδικότερα με τη λεγόμενη πρώτη <i>Κριτική</i> . Θα συζητήσουμε το γενικό πρόγραμμα καθώς και κάποια από τα σημαντικότερα κεφάλαια της <i>Κριτικής του καθαρού Λόγου</i> . Ιδιαίτερα θα σταθούμε στην καντιανή απόπειρα θεμελίωσης της μεταφυσικής (κοπερνίκεια στροφή), στην έννοια του υπερβατολογικού ιδεαλισμού (ιδεατότητα του χώρου και του χρόνου), στο πρόβλημα της παραγωγής των κατηγοριών (μεταφυσική και υπερβατολογική παραγωγή), στην αναμέτρηση με τον ορθολογισμό και τον εμπειρισμό (κριτική του Leibniz και το Hume), στην κριτική της παραδοσιακής μεταφυσικής (διαλεκτική) και στο πρόβλημα της συστηματικότητας της φιλοσοφίας (μεθοδολογία).
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην τάξη.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Διαλέξεις	39	
	Αυτοτελής μελέτη	86	
	Σύνολο Μαθήματος	125	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Καντ, *Κριτική του καθαρού Λόγου*, Παπαζήσης, Αθήνα 1979.
Κασσίρερ, *Καντ. Η ζωή και το έργο του*, Ίνδικτός, Αθήνα 2010.
Guyer, Καντ, *Gutenberg*, Αθήνα 2013.

Αναλυτική Γνωσιολογία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_5.3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αναλυτική Γνωσιολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1841/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στη γνωσιολογία όπως αυτή εξετάζεται στην αναλυτική φιλοσοφία.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών στις βασικές προσεγγίσεις που έχουν αναπτυχθεί μέσα στην αναλυτική φιλοσοφία σχετικά με τη φύση, τις πηγές και τα όρια της γνώσης. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τα διαφορετικά είδη γνώσης καθώς και με τον παραδοσιακό ορισμό της γνώσης, τους λόγους για τους οποίους έχει υποστηριχθεί και τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Επίσης, θα μπορούν να περιγράψουν τις μη δικαιολογοκρατικές θεωρίες της γνώσης και τα επιχειρήματα που έχουν αναπτυχθεί κατά αυτών. Στο μάθημα δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στα προβλήματα που παρουσιάζει η εμπειρία ως πηγή της ανθρώπινης γνώσης. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις διαφορετικές θεωρίες και τα επιχειρήματα που έχουν προταθεί σχετικά με το πώς οργανώνεται ένα σώμα γνώσης και με τον τρόπο που η εμπειρία εντάσσεται σε αυτό. Τέλος, οι φοιτητές θα μπορούν να προσδιορίσουν ζητήματα που αφορούν τα όρια της γνώσης, να περιγράψουν διάφορα σκεπτικιστικά προβλήματα σχετικά με το τι μπορούμε να γνωρίζουμε καθώς και τρόπους αντιμετώπισης του σκεπτικισμού.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- να προσδιορίζουν βασικές έννοιες της αναλυτικής γνωσιολογίας
- να επιχειρηματολογούν υπέρ ή κατά φιλοσοφικών θέσεων σε θεμελιακά ζητήματα του μαθήματος,
- να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν τις κύριες προσεγγίσεις στην αναλυτική γνωσιολογία και να εντοπίζουν βασικές παραδοχές πάνω στις οποίες στηρίζονται οι συγκεκριμένες προσεγγίσεις, και
- να μελετούν κριτικά κείμενα από την περιοχή της αναλυτικής γνωσιολογίας

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών από τις σχετικές πηγές
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε τις κυρίαρχες απόψεις στη σύγχρονη αναλυτική φιλοσοφία για τη φύση, τις πηγές και τα όρια της γνώσης. Ανάμεσα στα ζητήματα που θα διερευνηθούν είναι τα διάφορα είδη γνώσης, ο παραδοσιακός ορισμός της έννοιας της γνώσης και τα προβλήματα που παρουσιάζει, οι κυριότερες εσωτερικιστικές και εξωτερικιστικές θεωρίες δικαιολόγησης (θεμελιοκρατία, συνεκτικισμός, θεωρία αξιοπιστίας κ.λπ.), η εμπειρία και ο λόγος ως πηγές της γνώσης, διάφορα σκεπτικιστικά ζητήματα γύρω από τα όρια της γνώσης και το πρόβλημα του ρεαλισμού.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη	86
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Τρία θέματα από τα οποία οι φοιτητές μπορούν να διαλέξουν τα δύο. Κάθε θέμα απαιτεί την ανάλυση και ανάπτυξη κάποιων θέσεων και επιχειρημάτων από θεωρίες που παρουσιάστηκαν στο μάθημα.	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μακντάουελ, Τζ. (2013). *Ο Νους και ο Κόσμος* (Μετάφραση-Εισαγωγή Θάνος Σαμαρτζής, Επίμετρο Αριστείδης Μπαλτάς). Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Εισαγωγή.

Παγωνδιώτης, Κ. (2023). "Σημειώσεις για το μάθημα Αναλυτική Φιλοσοφία ΙΙΙ".

Russell, B. (2008). *Τα προβλήματα της φιλοσοφίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Αρσενίδη, Κεφάλαιο 5.

Williams M. (2013). *Προβλήματα της Γνώσης – Μια Κριτική Εισαγωγή στη Γνωσιολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Liberal Books.

Βοηθητική Βιβλιογραφία

Bonjour, L. (1985). *The Structure of Empirical Knowledge*. Cambridge MA: Harvard University Press.

Chisholm R. (1966). *Theory of Knowledge*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Pritchard, D. (2018). *What is this thing called Knowledge* (4th edition). London: Routledge.

3ο ΕΤΟΣ: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (ΣΤ)

Σύγχρονη πολιτική φιλοσοφία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS6_1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη πολιτική φιλοσοφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γενικές Ικανότητες

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ			
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας</i>	
	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ			

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

Αισθητική

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_6.2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αισθητική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/-τητές:

- Θα έχουν κατανοήσει την ανάδυση της αισθητικής και της φιλοσοφίας της τέχνης ως αποτέλεσμα της πολιτισμικής μεταμόρφωσης που συντελέστηκε κατά τους νεότερους χρόνους στο κατώφλι της νεωτερικότητας.
- Θα έχουν κατανοήσει το φιλοσοφικό διακύβευμα της έννοιας της τέχνης και γιατί αποτέλεσε πρόκληση για τη φιλοσοφία
- Θα έχουν κατανοήσει τις μεταμορφώσεις της έννοιας της τέχνης στην ιστορία της Αισθητικής και την ανήσυχη ιστορία των τεχνών κατά τους τελευταίους δύο αιώνες ως έκφραση της πρόκλησης που αποτελεί η έννοια της τέχνης.

Γενικές Ικανότητες

Μελέτη πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων, ανασύνθεση της πορείας θεμελιωδών εννοιών και προβλημάτων, κριτική σκέψη.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η φιλοσοφία ασχολείται με το ωραίο στη φύση και τις τέχνες ήδη από την αρχαιότητα. Ωστόσο ως αυτόνομη φιλοσοφική πειθαρχία η Αισθητική συγκροτείται μόλις στην Ευρώπη του 18^{ου} αιώνα, ενώ η έννοια της τέχνης όπως την εννοούμε σήμερα αναδύεται κατά τον 19^ο αιώνα. Τη θέση περιγραφικών ορισμών του ωραίου παίρνει καταρχήν η έννοια της αισθητικής κρίσης. Ταυτόχρονα, τα περιεχόμενα και οι μορφές των τεχνών αρχίζουν να μην προσδιορίζονται πλέον κανονιστικά. Ο ενικός „η τέχνη“ αντικαθιστά τον πληθυντικό των „καλών τεχνών“ και ενώνει την πολλαπλότητα των έργων και μορφών της τέχνης. Εμφανίζεται έτσι ένας καινούριος τρόπος να σκεφτόμαστε την τέχνη και τα έργα της: Η τέχνη δηλώνει κάτι καθολικό, το οποίο όμως νοείται μόνο στη μοναδικότητα ενός έργου και της εμπειρίας του. Ως τέτοια, η έννοια της τέχνης αποτελεί πρόκληση για την φιλοσοφία. Θα συζητήσουμε το διακύβευμα αυτής της πρόκλησης με την οποία ξεκινούν οι περιπέτειες της Αισθητικής, και θα εξερευνήσουμε μερικές

κομβικές στιγμές αυτής της ιστορίας, η οποία τελειώνει με μια ριζική αμφισβήτηση της έννοιας της τέχνης.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class, powerpoint	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Παρουσιάσεις εργασιών	21
	Αυτοτελής μελέτη	65
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προαιρετικές εργασίες και υποχρεωτική τελική γραπτή εξέταση	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σύγγραμμα

Χέγκελ, *Αισθητική*, Νομική Βιβλιοθήκη 2009

Φάκελος με σημειώσεις/ άρθρα

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Καντ, *Κριτική της κριτικής Δύναμης*, Σμίλη 2013

Σίλλερ, *Περί της αισθητικής παιδείας του ανθρώπου*, Ιδεόγραμμα 2006

Χέγκελ, *Αισθητική*, Νομική Βιβλιοθήκη 2009

Νίτσε, *Η Γέννηση της Τραγωδίας*, Εστία 2009

Χάιντεγκερ, *Η προέλευση του έργου τέχνης*, Δωδώνη 1986

Αντόρνο, *Αισθητική θεωρία*, Αλεξάνδρεια 2000

Μερλώ-Ποντύ, *Το μάτι και το πνεύμα*, Νεφέλη 1991

Ρανσιέρ, *Δυσφορία στην Αισθητική*, Εκκρεμές 2018

Φιλοσοφία 19^{ου} – 20^{ου} αι.

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_6.3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο /8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία 19 ^{ου} – 20 ^{ου} αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό/Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα είναι σε θέση <ul style="list-style-type: none"> να παρουσιάζει τις κεντρικές ιδέες της φιλοσοφίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα, ειδικότερα της εποχής 1831-1933 στις γερμανόφωνες χώρες να εξηγεί φιλοσοφικούς όρους που έπαιζαν κεντρικό ρόλο στη φιλοσοφία της εν λόγω εποχής να εμβαθύνει κάποιες ιδέες και έννοιες της εν λόγω εποχής με παράδειγμα κάποιους φιλοσόφους και κάποια έργα τους
;
<ul style="list-style-type: none"> αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση επιχειρημάτων, άσκηση κριτικής, αυτόνομη εργασία, σεβασμός στη διαφορετικότητα και συνειδητοποίηση της σημασίας που έχει η κατανόηση των θέσεων των άλλων.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι η φιλοσοφία στις γερμανόφωνες χώρες στο χρονικό διάστημα 1831-1933, δηλαδή από το θάνατο του Hegel έως την έναρξη της κυβέρνησης του Hitler. Μετά από μια γενικότερη παρουσίαση των ιστορικών και κοινωνικών συνθηκών, το μάθημα εστιάζει στα εξής μεγάλα θέματα της γερμανόφωνης φιλοσοφίας αυτής της εποχής: η ιστορία – η επιστήμη – η κατανόηση – η ζωή – οι αξίες – το Είναι. Κάθε φορά γίνεται εμβάθυνση στο συγκεκριμένο θέμα με παράδειγμα κάποιους φιλοσόφους και κάποια φιλοσοφικά έργα.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη: διάλεξη και συζήτηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	39 ώρες
	Προετοιμασία για την τελική γραπτή εξέταση	47 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εξέταση	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Herbert Schnädelbach: Philosophy in Germany 1831-1933. Cambridge: Cambridge University Press, 1984, Reprint 2009.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΛΛΟΥ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ
ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

4ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_12.33	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής (Μαθήματα άλλου επιστημονικού πεδίου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2125/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοήσει τη διεπιστημονική φύση των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών και τις διάφορες εφαρμογές τους στην έρευνα και στην επιστημονική γνώση. • να δημιουργεί και χρησιμοποιεί μοντέλα δεδομένων για την αναπαράσταση και την οργάνωση ψηφιακών δεδομένων. • να ψηφιοποιεί και να μετατρέπει αναλογικά υλικά σε ψηφιακές μορφές χρησιμοποιώντας κατάλληλες τεχνολογίες και τεχνικές. • να εφαρμόζει πρότυπα μεταδεδομένων και γλώσσες σήμανσης για να περιγράψει τους ψηφιακούς πόρους και να ενεργοποιεί την ανακάλυψη και την πρόσβασή τους. • να δημιουργεί αποτελεσματικές απεικονίσεις πληροφοριών που βοηθούν τους χρήστες να κατανοήσουν πολύπλοκα σύνολα δεδομένων. • να εφαρμόζει τεχνικές εξόρυξης δεδομένων και ανάλυσης για να ανακαλύψει μοτίβα και ιδέες σε μεγάλα σύνολα δεδομένων. • να σχεδιάζει και αναπτύσσει διεπαφές και πόρους που βασίζονται στον ιστό που επιτρέπουν στους χρήστες να έχουν πρόσβαση και να αλληλεπιδρούν με ψηφιακό περιεχόμενο.
Γενικές Ικανότητες
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν αναπτύξει δεξιότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • στο να κατανοεί τη διεπιστημονική φύση των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών και τις διάφορες εφαρμογές τους στην έρευνα και στην επιστημονική γνώση. • στο να δημιουργεί και χρησιμοποιεί μοντέλα δεδομένων για την αναπαράσταση και την οργάνωση ψηφιακών δεδομένων. • στο να ψηφιοποιεί και να μετατρέπει αναλογικά υλικά σε ψηφιακές μορφές χρησιμοποιώντας κατάλληλες τεχνολογίες και τεχνικές. • στο να εφαρμόζει πρότυπα μεταδεδομένων και γλώσσες σήμανσης για να περιγράψει τους ψηφιακούς πόρους και να ενεργοποιεί την ανακάλυψη και την πρόσβασή τους. • στο να δημιουργεί αποτελεσματικές απεικονίσεις πληροφοριών που βοηθούν τους χρήστες να κατανοήσουν πολύπλοκα σύνολα δεδομένων. • στο να εφαρμόζει τεχνικές εξόρυξης δεδομένων και ανάλυσης για να ανακαλύψει μοτίβα και ιδέες σε μεγάλα σύνολα δεδομένων.

- στο να σχεδιάζει και αναπτύσσει διεπαφές και πόρους που βασίζονται στον ιστό που επιτρέπουν στους χρήστες να έχουν πρόσβαση και να αλληλεπιδρούν με ψηφιακό περιεχόμενο.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Στοιχεία και Δραστηριότητες των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών
- Μοντελοποίηση και χρήση δεδομένων
- Ψηφιοποίηση
- Μεταδεδομένα, σήμανση και περιγραφή δεδομένων
- Οπτικοποίηση πληροφοριών
- Εξόρυξη και ανάλυση δεδομένων
- Μορφές παρουσίασης Ιστού και δικτυακοί πόροι

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	διαλέξεις										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class, Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (π.χ. powerpoint) στη διδασκαλία. Το περιεχόμενο των διαλέξεων του μαθήματος και οι ασκήσεις για κάθε κεφάλαιο ανεβαίνουν στο διαδίκτυο, σε μορφή σειράς αρχείων pdf, όπου οι φοιτητές μπορούν να τα κατεβάσουν ελεύθερα.										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας</i>	Διαλέξεις	39	Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	21	Αυτοτελής μελέτη	65	Σύνολο Μαθήματος	125
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας</i>										
Διαλέξεις	39										
Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	21										
Αυτοτελής μελέτη	65										
Σύνολο Μαθήματος	125										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου										

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Using Digital Humanities in the Classroom A Practical Introduction for Teachers, Lecturers, and Students *Claire Battershill (Author), Shawna Ross (Author)*
- The Digital Humanities Coursebook An Introduction to Digital Methods for Research and Scholarship *Johanna Drucker*

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Εφαρμοσμένη Ηθική

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εφαρμοσμένη ηθική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Παραδόσεις και διαλέξεις	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής. Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική ή στη Γαλλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1898/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <p>Έχει κατανοήσει τα βασικά προβλήματα της σύστασης της Εφαρμοσμένης Ηθικής ως αυτοτελούς υποκλάδου της Ηθικής σκέψης.</p> <p>Έχει γνώση των μεθόδων και σχολών που προσεγγίζουν το πρόβλημα της αναγνώρισης αξιών και της εφαρμογής στο χώρο επίλυσης γνήσιων ηθικών διλημμάτων</p> <p>Διακρίνει ηθικές επιλογές από ηθικά διλήμματα, στο βαθμό που οι πρώτες αποτελούν επιλογή κανόνων ενώ τα δεύτερα αντινομίες αξιών.</p> <p>Αναλύει την επιχειρηματολογία ανάπτυξης θεωριών καθώς και την δομή κριτικών επιχειρημάτων που αναπτύσσονται κατά τον φιλοσοφικό διάλογο</p> <p>Συνειδητοποιεί την έννοια της διυποκειμενικότητας, όπως αυτή ξεπροβάλλει από τις βασικές σχεσιακές δομές της ηθικής που στηρίζονται στην ελεύθερη αυτορρύθμιση και αυτοδέσμευση των ηθικών δρώντων</p> <p>Σταθμίζει αξίες προκειμένου να διαμορφώνει γνώμη ως φιλοσοφικός σύμβουλος</p> <p>Συγγράφει μικρά δοκίμια και ασκήσεις είτε μόνος είτε σε συνεργασία με τους συμφοιτητές του υιοθετώντας βασικές θέσεις και επιχειρήματα των διαφόρων θεωρητικών ρευμάτων</p>
Γενικές Ικανότητες
<p>Αυτόνομη Εργασία. Ομαδική Εργασία</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης</p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p>

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> i. Έννοια και αντικείμενο της Εφαρμοσμένης Ηθικής. ii. Αρεταϊκή, νομοκανονιστική, κατηγορική και συνεπειοκρατική ηθική iii. Έννοια των ηθικών επιλογών και των γνήσιων ηθικών διλημμάτων iv. Στάθμιση αξιών και επίλυση ηθικών διλημμάτων v. Ιστορική στοιχείωση και επιστημολογική αυτοτέλεια της Εφαρμοσμένης Ηθικής vi. Βιοηθική ως ρυθμιστική παρέμβαση στη Βιοτεχνολογία
--

vii. Ηθική Προσωπικότητα και Επιχειρείν
viii. Φιλοσοφική Συμβουλευτική

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στο αμφιθέατρο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Προετοιμασία για πρόοδο	10
	Μικρές ατομικές ή ομαδικές εργασίες εξάσκησης	35
	Αυτοτελής Μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Σ. Αλαχιώτη, <i>Βιοηθική, Γ' έκδοση, Αθήνα 2011</i></p> <p>Μ. Δραγώνα – Μονάχου, <i>Σύγχρονη Ηθική Φιλοσοφία, Αθήνα 1995</i></p> <p>Σ. Βιρβιδάκης, <i>Η υφή της ηθικής πραγματικότητας, Αθήνα 2009</i></p> <p>Th. Nagel, <i>Θανάσιμα ερωτήματα, Αθήνα 2007</i></p> <p>Ο. Ο' Neill, <i>Αυτονομία και εμπιστοσύνη στη Βιοηθική, Αθήνα 2012</i></p> <p>R. Dworkin, <i>Η Επικράτεια της Ζωής, Αθήνα 2013-</i></p>
--

Φιλοσοφία της εκπαίδευσης

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.7	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της εκπαίδευσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	--		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στα αγγλικά)		
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2127/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές:</p> <p>(α) θα έχουν αντιληφθεί έμμεσα τη διαλεκτική σχέση των επιστημών της αγωγής με τους πρωτογενείς κλάδους της Φιλοσοφίας (ανθρωπολογία, ηθική και γνωσιολογία), με αναφορά στην ιστορία του φιλοσοφικοπαιδαγωγικού στοχασμού από την Αρχαιότητα ως τον 20^ο αιώνα</p> <p>(β) θα είναι σε θέση να εντοπίζουν τις σχέσεις ιδεολογιών και εκπαιδευτικών συστημάτων ανά εποχή</p> <p>(γ) θα είναι σε θέση να αξιολογούν από ηθική άποψη τις κατευθύνσεις και τους γενικούς στόχους των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της α'βάθμιας και β'βάθμιας εκπαίδευσης</p> <p>(δ) θα είναι σε θέση να συλλαμβάνουν δικούς τους γενικούς στόχους εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την α'βάθμια και τη β'βάθμια εκπαίδευση.</p>
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>A) Η Φιλοσοφία της Παιδείας ως δευτερογενής κλάδος της Φιλοσοφίας και μέρος του κλάδου της Φιλοσοφίας των θεσμών. Σχέσεις της Φιλοσοφίας της Παιδείας με άλλους φιλοσοφικούς κλάδους. Η Φιλοσοφία της Παιδείας ως «μεταθεωρία».</p> <p>B) Συνοπτική ιστορία των φιλοσοφικοπαιδαγωγικών ιδεών της Αρχαιότητας, των Μέσων Χρόνων, των Νέων Χρόνων (Αναγέννηση, Διαφωτισμός, Ρομαντισμός) και του 19^{ου}-20^{ου} αι.</p> <p>Γ) Παιδεία και κοσμοθεωρία. Παιδεία και δημοκρατία. Παιδεία και ιδεολογία. Αναλυτική Φιλοσοφία της Παιδείας.</p> <p>Δ) Σκοποί της παιδείας. Ιδεώδη της παιδείας. Ηθική και παιδεία.</p> <p>Ε) Το πρόβλημα του δυνατού της αγωγής: παιδαγωγική αισιοδοξία και απαισιοδοξία.</p> <p>ΣΤ) Το πρόβλημα των δεοντικών σχέσεων σχολείου - κοινωνίας: θεωρίες συντήρησης, προόδου και διαχρονικότητας.</p>

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	-

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αυτόνομη μελέτη	83
	Αξιολόγηση	3
	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική (και αγγλική για αλλοδαπούς φοιτητές).</p> <p>Αξιολόγηση: Γραπτή τελική εξέταση.</p>	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Καζεπίδης Τ., *Φιλοσοφία της παιδείας*, Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1991
- 2) Κουμάκης Γ.Χ., *Θεωρία και φιλοσοφία της Παιδείας*, Αθήνα: Τυπωθήτω, 2001
- 3) Μαρrou Η.-Ι., *Ιστορία της εκπαίδευσης κατά την Αρχαιότητα* (μτφ. Θ. Φωτεινόπουλος), Αθήνα, 1961.

Ειδικά θέματα σύγχρονης φιλοσοφίας Ι: Φιλοσοφία της επιστήμης

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_11.1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά θέματα σύγχρονης φιλοσοφίας Ι: Φιλοσοφία της επιστήμης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1971/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί:</p> <p>Να γνωρίζει το ιστορικό, επιστημονικό και φιλοσοφικό πλαίσιο που οδήγησε στην συγκρότηση του κλάδου της φιλοσοφίας της επιστήμης</p> <p>Να γνωρίζει τα βασικά προβλήματα που συγκροτούν το πεδίο της φιλοσοφίας της επιστήμης, αλλά και τις κυρίαρχες απαντήσεις σε αυτά.</p> <p>Να γνωρίζει τα βασικά ρεύματα που αναπτύχθηκαν στο εσωτερικό του κλάδου.</p>
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών από τις σχετικές πηγές • Αυτόνομη εργασία • Άσκηση κριτικής σκέψης αναφορικά με την έννοια της επιστήμης.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το προπτυχιακό μάθημα έχει ως σκοπό να προμηθεύσει τους/τις φοιτητές/τριες με την γνώση των βασικών φιλοσοφικών προβληματισμών που αφορούν την άσκηση της επιστημονικής δραστηριότητας. Το μάθημα χωρίζεται σε τρία μέρη: ένα εισαγωγικό, ένα ιστορικό και ένα συστηματικό μέρος.</p> <p>Στο πρώτο μέρος, γίνεται μια εισαγωγή στην προβληματική της φιλοσοφίας της επιστήμης καθώς και μια αναδρομή στον λόγο περί επιστήμης πριν την ωρίμανση και την αυτονόμηση της φυσικής επιστήμης από άλλες γνωσιακές δραστηριότητες, αλλά και πριν την αυτονόμηση του ίδιου του κλάδου της φιλοσοφίας της επιστήμης</p> <p>Το δεύτερο και μεγαλύτερο μέρος περιλαμβάνει μια παρουσίαση της εξέλιξης των θεωρήσεων για την επιστήμη στον 20ο αιώνα, κατά την διάρκεια του οποίου, η ωρίμανση και η πολυπλοκότητα των ίδιων των επιστημονικών θεωριών έχει δώσει το έναυσμα για την ωρίμανση της φιλοσοφικής διερεύνησης της επιστήμης. Η παρουσίαση σε αυτό το μέρος έχει μια ιστορική διάσταση.</p> <p>Στο τρίτο μέρος του μαθήματος, το οποίο έχει μια συστηματική διάσταση, παρουσιάζονται και αναλύονται επιμέρους ζητήματα της φιλοσοφίας της επιστήμης.</p>

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στο αμφιθέατρο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής Μελέτη	86
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση (100% βαθμού)	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ladyman, J. (2016), Τι Είναι η Φιλοσοφία της Επιστήμης, Ηράκλειο: ΠΕΚ.
 Chalmers, A. (1994), Τι Είναι Αυτό που το Λέμε Επιστήμη, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
 Μπαλτάς, Α. & Στεργιόπουλος, Κ. (επιμ.) (2013), Φιλοσοφία και Επιστήμες στον 20ο αιώνα, Αθήνα

Χάιντεγκερ: «Τι είναι μεταφυσική;»

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.5	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χάιντεγκερ: «Τι είναι μεταφυσική;»		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής/Σεμινάριο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα είναι σε θέση</p> <ul style="list-style-type: none"> • να παρουσιάζει τα βασικά χαρακτηριστικά της χάιντεγκεριανής προσέγγισης στη μεταφυσική, • να μελετάει αυτοτελώς τα έργα του Χάιντεγκερ που ανήκουν στην πρώτη φάση της σκέψης του, τη λεγόμενη «θεμελιακή οντολογία», • να αναπτύσσει επιχειρήματα υπέρ και κατά του τρόπου του σκέπτεσθαι, όπως αυτός εμφανίζεται στο έργο του Χάιντεγκερ «Τι είναι μεταφυσική;»
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση επιχειρημάτων, • άσκηση κριτικής, • αυτόνομη εργασία, • σεβασμός στη διαφορετικότητα και συνειδητοποίηση της σημασίας που έχει η κατανόηση των θέσεων των άλλων.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα εισάγει και εμβαθύνει στη φιλοσοφία του Χάιντεγκερ μέσω ανάγνωσης, ανάλυσης και συζήτησης του έργου του «Τι είναι μεταφυσική;», ειδικότερα της ομότιτλης ομιλίας (1929). Μόνο κατά το τέλος του μαθήματος θα ληφθούν υπόψη και αποσπάσματα του Επίλογου (1943) και της Εισαγωγής (1949) που αντιπροσωπεύουν την ύστερη φάση της σκέψης του Χάιντεγκερ. Το μάθημα εστιάζει στη λεγόμενη θεμελιακή-οντολογική προσέγγιση του Χάιντεγκερ στη μεταφυσική που χαρακτηρίζει την πρώιμη φάση της σκέψης του (1923-1930). Θα συζητηθούν και κριτικές τοποθετήσεις για το συγκεκριμένο έργο, όπως αυτή του Κάρναπ. Το μάθημα διεξάγεται ως σεμινάριο. Αυτό σημαίνει ότι 1. εγγράφονται έως 25 φοιτητές που επιλέγονται μετά από προσωπική συνέντευξη με τον διδάσκοντα, 2. η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική (επιτρέπονται έως τρεις απουσιάσεις), 3. οι φοιτητές οφείλουν να γράψουν εργασία (4000 λέξεων) και να την παρουσιάσουν προφορικά στην τάξη.</p>
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη: κοινή ανάγνωση, ανάλυση, συζήτηση κειμένου, παρουσίαση εργασιών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	39 ώρες
	Συγγραφή εργασίας και προετοιμασία για την προφορική της παρουσίαση στην τάξη	47 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Γραπτή εργασία και παρουσίαση (66%) 2. Ενεργή συμμετοχή στην τάξη (34%)	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Martin Heidegger: Τι είναι μεταφυσική; Προλεγόμενα, Μετάφραση, Σχόλια Π. Κ. Θανασάς. Δεύτερη Έκδοση. Αθήνα: Πατάκης, 2002.
Γιώργος Ξηροπαΐδης: Ο Heidegger και το πρόβλημα της Οντολογίας. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, 1995.

Διδακτικές προσεγγίσεις στη φιλοσοφία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτικές προσεγγίσεις στη φιλοσοφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Συνδυασμός ανάπτυξης δεξιοτήτων και επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass/upatras.gr/courses/PHIL1982/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής-τρια θα έχει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • συγκροτήσει μια εποπτική εικόνα του εκπαιδευτικού χώρου ως τόπου υποδοχής των φιλοσοφικών μαθημάτων. • κατανοήσει την έννοια και το σκοπό του μαθήματος της φιλοσοφίας ως περιοχής του εκπαιδευτικού προγράμματος. • εμβαθύνει σε εκπαιδευτικές θεωρήσεις και μεθόδους συμβατές με το αντικείμενο της φιλοσοφίας.
Γενικές Ικανότητες
Άσκηση στην ατομική και ομαδική εργασία, ανάπτυξη της κατανόησης όσο και της κριτικής, δημιουργικής και συνδυαστικής σκέψης.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι η συγκρότηση της παιδαγωγικής σκέψης των φοιτητών-τριών προκειμένου να καταστούν ικανοί-ες να προσφέρουν φιλοσοφικά μαθήματα εντός των υφιστάμενων ελληνικών εκπαιδευτικών θεσμών. Πιο συγκεκριμένα το μάθημα εμβαθύνει στις ακόλουθες ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η εκπαιδευτική πράξη σε σχέση με τον φιλοσοφικό στοχασμό. 2. Η πρόσβαση στη φιλοσοφία ως εκπαιδευτική ανάγκη. 3. Γενική έννοια, σκοπός και βασικές προϋποθέσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας -το σχολείο ως χώρος υποδοχής. 4. Φιλοσοφία και σχολική γνώση- η έννοια της «αναπλασίωσης». 5. Σχέδια μαθημάτων - Επεξεργασία φιλοσοφικών προτάσεων στην εκπαιδευτική πράξη. 6. Φιλοσοφικά ζητήματα στις διάφορες περιοχές του σχολικού προγράμματος- φιλοσοφία και διαθεματικότητα/διεπιστημονικότητα

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στο αμφιθέατρο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.	61
	Ανεξάρτητη μελέτη.	25
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις. Σύντομες εργασίες στην διάρκεια του εξαμήνου. Εκπόνηση τελικής εργασίας και παρουσίασή της στο αμφιθέατρο.	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Barker, C. (2002). Πολιτισμικές σπουδές. Θεωρία και Πράξη. Λονδίνο: Εκδόσεις Sage.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cahn, M. (2009). Φιλοσοφία της Εκπαίδευσης: τα Ουσιώδη Κείμενα. Routledge. • Dewey, J. (2009). Εμπειρία και Εκπαίδευση. Gutenberg, Αθήνα. • Russell, B. (2009). Τα Προβλήματα της Φιλοσοφίας. • Τζαβάρας, Γ. (2000). Προβλήματα Φιλοσοφίας της Εκπαίδευσης: Γρηγόρης. • Ντόκα, Α. (2021), εισαγωγή - επιστημονική επιμέλεια στο: Kahn SM – Bradner A. – Mills .ΑΠ., Για τη διδασκαλία της φιλοσοφίας, Τόπος. Αθήνα.

Φιλοσοφία και Λογοτεχνία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία και Λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ:	Ελληνική		
ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> η ανάλυση της σχέσης Λογοτεχνίας και Φιλοσοφίας η στοχευμένη ανάλυση κειμένων από τη θεματική αυτή περιοχή η καλλιέργεια του κριτικού φιλοσοφικού στοχασμού επί του φαινομένου της λογοτεχνίας η ανάδειξη της σημασίας και της επίδρασης της λογοτεχνίας επί του ανθρώπινου βίου, τόσο ιστορικά όσο και συστηματικά. χρήση γενικών και εξειδικευμένων έργων αναφοράς των φιλοσοφικών αυτών κλάδων χρήση ψηφιακών μέσων στον κλάδο των ανθρωπιστικών σπουδών
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> αυτοδύναμη εργασία αναλυτική και συνθετική ικανότητα κριτική σκέψη αναζήτηση πληροφοριών σε γενικά και ειδικά έργα αναφοράς ικανότητα ανασύνθεσης των θέσεων και των επιχειρημάτων ενός κειμένου των φιλοσοφικών αυτών κλάδων δεξιότητες προφορικής παρουσίασης ψηφιακές δεξιότητες στον κλάδο των ανθρωπιστικών σπουδών

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα θα εστιάσει στις σχέσεις Φιλοσοφίας και Λογοτεχνίας συνδυάζοντας τη γενική επισκόπηση με την εμβάθυνση σε επιλεγμένα θέματα και σχετικά κείμενα.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> Πρόσωπο με πρόσωπο παράδοση Συζήτηση σε ολομέλεια προετοιμασία και προαιρετική προφορική παρουσίαση εκ μέρους των φοιτητών (ατομικά ή σε ζεύγη) θεμάτων και κειμένων παρακολούθηση/υποστήριξη των φοιτητών στην εβδομαδιαία προετοιμασία τους και στην εργασία σε τακτές ώρες συνεργασίας χρήση τεχνολογιών πληροφορίας
------------------	---

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση διαφανειών κατά την παράδοση • e-class • Voice Thread • Χρήση ηλεκτρονικών πηγών 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Γραπτή εργασία	21
	Αυτοτελής μελέτη/παρουσιάσεις	65
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελικές εξετάσεις και (προαιρετική) προφορική παρουσίαση.	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σύγγραμμα

- Newton, K.M. (επιμ.), *Η λογοτεχνική θεωρία του 20^{ου} αιώνα. Ανθολόγιο Κειμένων*. ΠΕΚ. Ηράκλειο 2013.

Περαιτέρω βιβλιογραφία

- Δευκαλίων. Φιλοσοφία και Λογοτεχνία. τ. 26/2 Δεκέμβριος 2008.
- Stocker, B./Mack., M. (eds.), *The Palgrave Handbook of Philosophy and Literature*. Palgrave McMillan 2018.
- Βιρβιδάκης, Στέλιος: *Ποίηση και/ως φιλοσοφία. Ποίηση*, τ. 15, Άνοιξη 2015, σ. 127-178.
- Kenny, A. (επιμ.): *Ιστορία της Δυτικής φιλοσοφίας*. Μτφ.: Δ. Ρισσάκη. Νεφέλη. Αθήνα 2006.

Περαιτέρω βιβλιογραφία θα δοθεί στη διάρκεια του μαθήματος. Ακόμη, οι φοιτητές θα κληθούν να αναζητήσουν αυτοδύναμα περαιτέρω βιβλιογραφία

Αναλυτική μεταφυσική

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αναλυτική μεταφυσική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	Παραδόσεις με συζήτηση	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο Επιστημονικής περιοχής, Ανάπτυξης ικανοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/modules/document/?course=PHIL1873		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γνωριμία με θεμελιώδη τομέα της σύγχρονης φιλοσοφίας. Οι φοιτητές αποκτούν γνώση και χρήση πρόσφατων εννοιών και προβλημάτων της μεταφυσικής και της πρόσφατης ιστορίας της μεταφυσικής. Μπορούν να οικοδομούν και να υπερασπίζονται επιχειρήματα σ' αυτόν το τομέα και να διατυπώνουν ενημερωμένες κρίσεις σε συναφή επιστημονικά ζητήματα (π.χ., σχέσεις μεταξύ φυσικών και κοινωνικών φαινομένων και μεθοδολογιών). Αποκτούν το απαραίτητο υπόβαθρο για να ξεκινήσουν την έρευνα στον τομέα και σε άλλους τομείς που εξαρτώνται από αυτόν (π.χ., μεταφυσική του νου, θέματα φιλοσοφίας της γλώσσας όπως ο εξτερναλισμός και ο σχετικισμός).
Γενικές Ικανότητες
Εξαγωγή, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών από πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές. Κριτική κατανόηση υποθέσεων και αρχών. Λήψη αποφάσεων σε νέο μαθησιακό περιβάλλον. Αυτόνομη σκέψη, απαγωγική (abductive) σκέψη και επαγωγική (inductive) σκέψη. Π.χ.: ικανότητα διάκρισης φιλοσοφικών και εμπειρικών εξηγήσεων, ικανότητα χρήσης τροπικών (modal) επιχειρημάτων, ικανότητα ενημερωμένης αξιολόγησης του ρόλου των θετικών επιστημών στην ανάλυση κοινωνικών και νοητικών φαινομένων.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην αναλυτική μεταφυσική μέσα από το πρίσμα ενός προβληματισμού που χαρακτήρισε την πρώιμη αναλυτική φιλοσοφία: Τι θα μπορούσε να συμβάλει η μεταφυσική στη συνολική θεώρηση του κόσμου που μάς παρέχουν ήδη οι φυσικές και οι τυπικές επιστήμες; Η εκκίνηση από την προβληματική αυτή επιτρέπει στους φοιτητές να εκτιμήσουν την ανάγκη για μια κατεξοχήν φιλοσοφική θεώρηση του κόσμου, τη μεταφυσική. Στην πορεία του μαθήματος εισάγονται πιο εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν τη μεταφυσική του νου και την τροπικότητα. Συνοπτικά η δομή: (1) Επισκόπηση της κριτικής της μεταφυσικής στην πρώιμη αναλυτική φιλοσοφία (Wittgenstein, Carnap). Η απόρριψη των μεταφυσικών δηλώσεων από τον Carnap. Κριτικές: η κατηγορία της ασυναρτησίας (Boghossian 2006), η φυσιοκρατία του Quine. (2) Sellars (1963): η φιλοσοφία ως μορφή γνώσης και η σχέση της με τις φυσικές επιστήμες. Πρόδηλες και επιστημονικές περιγραφές του κόσμου και δυνητικές σχέσεις μεταξύ των αντικειμένων τους. Εφαρμογή στη μεταφυσική του νου, a
---

posteriori αναθεώρηση του Καρτεσιανού δυϊσμού. (3) Kripke (1972): a posteriori αναγκαιότητα, ταυτότητα και αναγκαιότητα, κριτική της ψυχοφυσικής ταυτότητας τύπων. Σύγκριση με τις θέσεις του Καρτέσιου και του Chalmers (1996).

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Παραδόσεις πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Διεξοδικό eclass στα ελληνικά, powerpoint, χρήση φωτοτυπιών για εργασία κατά την ώρα της παράδοσης.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Παραδόσεις	39	
	Αυτόνομη εργασία	86	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εξέταση που προετοιμάζεται με επαναλήψεις και ερωτηματολόγια την ώρα του μαθήματος. Παρουσιάσεις.		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η βιβλιογραφία συμπληρώνεται κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Τα βασικά κείμενα είναι:

- Πλήρες eclass <https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1873>
- Rudolf Carnap, «Εμπειρισμός, σημασιολογία και οντολογία» [1950], in Ρουσσόπουλος (επιμ.) *Σύγχρονος εμπειρισμός: Από τον κύκλο της Βιέννης στον Davidson*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2008.
- Paul Boghossian, *Fear of Knowledge*, Oxford University Press, 2006, Κεφάλαια 3, 4.
- Quine, W.V.O., "On What There Is", *From a Logical Point of View*, Harvard University Press, 1953.
- W.V.O. Quine, *The Pursuit of Truth*, Harvard University Press, 1992.
- Wilfrid Sellars, "Philosophy and the scientific image of man", *Science, Perception and Reality*, 1963, σσ. 1-41.
- Saul Kripke, *Naming and Necessity*, Harvard University Press, 1972/1980.
- David Chalmers, *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*, Oxford University Press, 1996.

Σύγχρονη ελληνική φιλοσοφία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5071	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη ελληνική φιλοσοφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γενικές Ικανότητες

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ			
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας</i>	
	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ			

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

6^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Φιλοσοφία του δικαίου

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.9	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία του δικαίου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Παραδόσεις και διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1918/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στην ειδική προβληματική των θεωριών πάνω στην έννοια και το περιεχόμενο της Δικαιοσύνης, που αποτελεί ένα θεμελιώδες ζήτημα της φιλοσοφίας του Δικαίου. Ή ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών στον στοχασμό που αναπτύχθηκε στη διάρκεια της ιστορίας της φιλοσοφίας πάνω στο περιεχόμενο της Δικαιοσύνης, επιμένοντας κυρίως στην συζήτηση που αναπτύχθηκε στον 20^ο αιώνα.

Η ύλη του μαθήματος προϋποθέτει βασικές γνώσεις από την ιστορία της ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας και όχι ειδικές γνώσεις της επιστήμης του δικαίου.

Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας του όρου έννοιας δικαιοσύνη ως αρετής, αξίας, ιδέας, έννοιας, προτάγματος και επιχειρήματος για τη διαμόρφωση του προσωπικού και του κοινού βίου.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανοήσει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά του όρου δικαιοσύνη
- Έχει γνώση των θεωριών που αναπτύχθηκαν στην ιστορική πορεία του φιλοσοφικού στοχασμού περί του θέματος
- Διακρίνει τις διαφορές μεταξύ των ρευμάτων προσέγγισης της ερμηνείας του όρου δικαιοσύνη
- Χρησιμοποιεί την αντίστοιχη με κάθε διακριτό φιλοσοφικό ρεύμα μεθοδολογία συγκρότησης μιας έννοιας της δικαιοσύνης

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη Εργασία
  - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1.Εισαγωγή: Η Δικαιοσύνη στην φιλοσοφική παράδοση της Νεωτερικότητας ως Έννοια, Λειτουργία, Αξία, Κρίση ή Επιχείρημα
2.Η Ωφελμιστική θεωρία της Δικαιοσύνης από τον Mill μέχρι την οικονομική ανάλυση του Δικαίου
3.Η συμβασιοκρατική Δικαιοσύνη ως ισχύς θεμελιωδών αρχών Ορθότητας στον Rawls
4.Η κοινοτιστική κριτική στην υποκειμενοκεντρική ορθολογικότητα της Δικαιοσύνης
5.Η διαρκής ερμηνεία του δικαίου ως περιεχόμενο της Δικαιοσύνης στον Dworkin
6.Η φαινομενολογία της συνείδησης της Δικαιοσύνης στον Ricoeur
7.Σύγχρονες θεωρίες του Φυσικού Δικαίου ως φύσης του πράγματος
8.Η Δικαιοσύνη ως αντικείμενο επιχειρηματολογίας εντός μιας εποικινωνιακής κοινότητας
9.Πολιτική, κοινωνική, έμφυλη Δικαιοσύνη
10.Η Δικαιοσύνη ανάμεσα στην Ηθική, την Πολιτική και το Δίκαιο

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Αυτοτελής Μελέτη	85
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή ή προφορική τελική εξέταση II. Εθελοντική ανάθεση εργασίας III. Συμμετοχή σε προόδους	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Χανς Κέλσεν, <i>Τι είναι δικαιοσύνη</i>, Αθήνα 2019</p> <p>Τζών Ρωλς, <i>Η δίκαιη κοινωνία</i>, Αθήνα 2006</p> <p>Τζων Ρωλς, <i>Κοινωνική δικαιοσύνη και καντιανή ηθική</i>, Αθήνα 2016</p> <p>Γρηγόρης Μολύβας, <i>Δικαιώματα και θεωρίες της δικαιοσύνης</i>, Αθήνα 2011</p> <p>Βας. Κάλφας (Επιμ.), <i>Δικαιοσύνη και Δίκαιο</i>, Αθήνα 2015</p>
--

Συνείδηση, Ασυνείδητο και Σώμα

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.15	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Συνείδηση, ασυνείδητο και σώμα			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
			3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)				

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές/τήτριες θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με κομβικές φιλοσοφικές προσεγγίσεις, κυρίως της νεώτερης φιλοσοφίας, στις έννοιες της αυτο-συνείδησης, του σώματος και του ασύνειδου. Θα έχουν αποκτήσει μια βαθύτερη γνώση ζητημάτων που έχουν διδαχθεί καθώς και μια νέα γνώση στη συσχέτιση συνείδησης-ασυνείδητου-σώματος η οποία ήδη ενυπάρχει σε κεντρικούς φιλοσόφους της νεωτερικότητας και εξελίσσεται στην σύγχρονη φιλοσοφία.
Γενικές Ικανότητες
Μελέτη πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων-κριτική ικανότητα μελέτης δευτερεύουσας βιβλιογραφίας, σχολιασμών και αντιπαραβολή με τα πρωτότυπα κείμενα

3.ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Η έννοια της συνείδησης του αναστοχαστικού υποκειμένου αναδεικνύεται κατεξοχήν με την νεώτερη φιλοσοφία. Η έννοια και η σημασία της αυτο-συνείδησης ειδικότερα συνιστά κομβικό άξονα του Γερμανικού Ιδεαλισμού. Εν τούτοις, η έννοια του ασυνείδητου, που κυρίως μας έχει γνωστοποιηθεί από τους τομείς της ψυχολογίας ή ψυχανάλυσης, ενυπάρχει ήδη στη φιλοσοφική σκέψη, και μάλιστα με πολύ ευρύτερο περιεχόμενο.</p> <p>Στο μάθημα θα μελετηθούν και συζητηθούν επίλεκτα κείμενα των Leibniz, Descartes, Spinoza, Kant, Schelling, Nietzsche, Merleau-Ponty στα οποία αναδεικνύεται η σχέση συνείδησης, ασυνείδητου, σώματος. Σε αντίθεση με την παραδοσιακή δυϊστική νεωτερική προσέγγιση (Descartes, Kant),</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Θα μελετήσουμε μια μονιστική ή συσχετιστική προσέγγιση σώματος/νου, ανθρώπινου υποκειμένου/φύσης 2. Θα αναδειχθεί ο ρόλος της αυτο-συνείδησης και η διαφορά της από την αυτογνωσία 3. Θα διερευνήσουμε το ρόλο και τη σχέση του ασυνείδητου με το σώμα.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη πρωτότυπου κειμένου	5

	Συγγραφή εργασίας	16
	Αυτοτελής μελέτη	65
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εξέταση	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Επίλεκτα κείμενα από:

Descartes, Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας, Τα πάθη της ψυχής.

Kant, Κριτική του Καθαρού Λόγου.

Leibniz, Μοναδολογία.

Spinoza, Ηθική μέρος II.

Schelling, Σύστημα του Υπερβατολογικού Ιδεαλισμού, Έρευνες για την ουσία της ανθρώπινης ελευθερίας.

Nietzsche, Η βούληση για δύναμη.

Merleau Ponty, Το ορατό και το αόρατο.

Φιλοσοφία της αισθητηριακής αντίληψης

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.14	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της αισθητηριακής αντίληψης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στα Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1842/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα στοχεύει σε μια συστηματική εισαγωγή στα βασικά προβλήματα της φιλοσοφίας της αισθητηριακής αντίληψης και τις λύσεις που έχουν προταθεί μέσα στο πλαίσιο της αναλυτικής φιλοσοφίας. Οι φοιτητές θα αποκτήσουν μια λεπτομερή γνώση των κυριότερων προσεγγίσεων όσον αφορά τη φύση των αντικειμένων της αντίληψης και των ειδών αντιληπτικού περιεχομένου.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • προσδιορίζουν τις βασικές εκδοχές του άμεσου και έμμεσου ρεαλισμού και να παρουσιάζουν τα σημαντικότερα επιχειρήματα υπέρ και κατά αυτών των προσεγγίσεων. • να εξηγούν τον τρόπο που η σωματική δράση επηρεάζει την αντίληψη σύμφωνα με την ενεργητική θεωρία της αντίληψης και να επιχειρηματολογούν υπέρ ή κατά αυτής της θεωρίας • να παρουσιάζουν τις διαμάχες για το φαινόμενο περιεχόμενο και το μη εννοιακό περιεχόμενο αντίστοιχα και να προσδιορίζουν τα βασικά επιχειρήματα σε αυτές τις διαμάχες. • να μελετούν κριτικά κείμενα από την περιοχή της φιλοσοφίας της αισθητηριακής αντίληψης.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών από τις σχετικές πηγές • Αυτόνομη εργασία • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το πρόβλημα της αισθητηριακής αντίληψης θα προσεγγιστεί μέσα από δύο αλληλένδετα μεταξύ τους, ερωτήματα: α) Ποια είναι τα αντικείμενα της αντίληψης; και β) τι είδους περιεχόμενο είναι το αντιληπτικό περιεχόμενο; Η καθημερινή, προ-φιλοσοφική εικόνα περί αισθητηριακής αντίληψης έχει αμφισβητηθεί από ορισμένους φιλοσόφους, όπως για παράδειγμα ο Locke και ο Russell, οι οποίοι υποστήριξαν τον έμμεσο ρεαλισμό σύμφωνα με τον οποίο το άμεσο αντικείμενο της αντίληψης είναι οι ιδέες ή τα αισθητηριακά δεδομένα και όχι τα αντικείμενα του εξωτερικού κόσμου. Αρχικά θα παρουσιαστούν αναλυτικά τα επιχειρήματα υπέρ του έμμεσου ρεαλισμού όσον αφορά την αντίληψη και η κριτική που έχει ασκηθεί από τους υποστηρικτές του άμεσου ρεαλισμού. Κατόπιν θα εξεταστούν τρεις βασικές εκδοχές άμεσου ρεαλισμού, ο διαζευκτισμός (disjunctivism), ο αποβλεπτισμός (intentionalism) και η θεωρία της ενεργητικής αντίληψης. Θα διερευνηθούν οι μεταξύ τους σχέσεις και θα εξεταστούν</p>
--

επιχειρήματα υπέρ και κατά αυτών. Όπως θα δείξουμε, η θεωρία της ενεργητικής αντίληψης, η οποία αναδεικνύει την εξάρτηση της αντίληψης από τη σωματική δράση, μπορεί, υπό κατάλληλες προϋποθέσεις, να είναι συμβατή με μια θεωρία άμεσου ρεαλισμού που συνδυάζει στοιχεία του διαζευκτισμού και του αποβλεπτισμού. Παράλληλα θα εξεταστεί εάν το αντιληπτικό περιεχόμενο είναι αποκλειστικά αποβλεπτικό ή περιλαμβάνει και κάποιο είδος φαινομένου περιεχομένου (όπως είναι οι φαινόμενες ποιότητες (qualia)), καθώς και το εάν το αποβλεπτικό περιεχόμενο της αντίληψης είναι εννοιακό ή μη-εννοιακό.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη	86
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Τρία θέματα από τα οποία οι φοιτητές μπορούν να διαλέξουν τα δύο. Κάθε θέμα απαιτεί την ανάλυση και ανάπτυξη κάποιων θέσεων και επιχειρημάτων από θεωρίες που παρουσιάστηκαν στο μάθημα.	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Rutnam H. (2010). *Το Νόημα και οι Αισθήσεις*. Αθήνα: Εκκρεμές.
 Βενιέρη Μ. (2013). *Το πέπλο της αντίληψης*. Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος.
 Παγωνδιώτης, Κ. (2024). "Σημειώσεις για το μάθημα Φιλοσοφία της Αισθητηριακής Αντίληψης".

Βοηθητική βιβλιογραφία

Fish, W. (2010). *Philosophy of Perception, A Contemporary Introduction*. N. York & London: Routledge.
 Noe, A. (2004). *Action in Perception*. Cambridge MA: The MIT Press.
 Smith, A.D. (2002). *The Problem of Perception*. Cambridge MA: Harvard University Press.

Φιλοσοφία της γνωσιακής επιστήμης

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.12	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της Γνωσιακής Επιστήμης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1856/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές μια συνολική εικόνα του φιλοσοφικού υποβάθρου πάνω στο οποίο βασίζεται η Γνωσιακή Επιστήμη, των βασικών φιλοσοφικών προβλημάτων που εγείρονται και των λύσεων που έχουν προταθεί. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με την Αναπαραστασιακή και Υπολογιστική Θεωρία του Νου και με τον τρόπο που επιχειρεί να θεμελιώσει την κλασική γνωσιακή επιστήμη στηριζόμενη στις έννοιες της συμβολικής νοητικής αναπαράστασης και του υπολογισμού, θα αποκτήσουν μια συνολική εικόνα για προσεγγίσεις που στηρίζονται σε μη συμβολικές νοητικές αναπαραστάσεις ή απορρίπτουν τελείως την έννοια της νοητικής αναπαράστασης στην εξήγηση των νοητικών φαινομένων. Τέλος, οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με διάφορες απόπειρες φυσικοποίησης του περιεχομένου των νοητικών αναπαραστάσεων και τα προβλήματα που αυτές αντιμετωπίζουν.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοούν και να προσδιορίζουν τις βασικές έννοιες και θέσεις με τις οποίες αναλύεται το εγχείρημα της Γνωσιακής Επιστήμης μέσα στη σύγχρονη αναλυτική φιλοσοφία, • να διακρίνουν τις διάφορες εκδοχές της Γνωσιακής Επιστήμης με βάση το είδος νοητικών αναπαραστάσεων που υιοθετούν και να παρουσιάζουν τα επιχειρήματα υπέρ και κατά αυτών των εκδοχών, • να παρουσιάσουν με κριτικό τρόπο τη διαμάχη α) για τη γνωσιακή διαπερατότητα της αντίληψης, β) για τα νοητικά είδωλα και γ) για τη φυσιοκρατική εξήγηση της αποβλεπτικότητας των νοητικών αναπαραστάσεων. • να συνδέουν τη συζήτηση που γίνεται εντός της Γνωσιακής Επιστήμης με ευρύτερα φιλοσοφικά ζητήματα που συζητούνται στη φιλοσοφία του Νου, στη φιλοσοφία της αντίληψης και στην αναλυτική γνωσιολογία • να μελετούν κριτικά κείμενα από την περιοχή της φιλοσοφίας της Γνωσιακής Επιστήμης.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών από τις σχετικές πηγές • Αυτόνομη εργασία • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η φιλοσοφική θεωρία στην οποία θεμελιώνεται η κλασική γνωσιακή επιστήμη είναι η Αναπαραστασιακή και Υπολογιστική Θεωρία του Νου (ΑΥΘΝ), σύμφωνα με την οποία η νόηση συνίσταται στην κατοχή και τον υπολογιστικό μετασχηματισμό νοητικών αναπαραστάσεων γλωσσικής μορφής. Κατά συνέπεια, η έννοια της νοητικής αναπαράστασης παίζει κεντρικό ρόλο στην εξήγηση των νοητικών φαινομένων μέσα στο πλαίσιο της γνωσιακής επιστήμης. Η έννοια της νοητικής αναπαράστασης, όπως χρησιμοποιείται από την ΑΥΘΝ, διαφοροποιείται σε τρία τουλάχιστον επίπεδα από την αντίστοιχη έννοια της ιδέας που συναντάμε στο Βρετανικό Εμπειρισμό:

Μορφικά: Οι νοητικές αναπαραστάσεις της ΑΥΘΝ είναι ρητά γλωσσικής και όχι εικονιστικής ή άλλης μορφής.

Γνωσιολογικά: Οι νοητικές αναπαραστάσεις της ΑΥΘΝ δεν είναι προσβάσιμες από την οπτική του πρώτου προσώπου, δηλαδή δεν εμφανίζονται στη συνείδηση του εκάστοτε υποκειμένου που τις φέρει.

Οντολογικά: Η οντολογία του νου δεν διαφέρει από την οντολογία του φυσικού κόσμου. Οι νοητικές αναπαραστάσεις της ΑΥΘΝ είναι υλικές και επιδρούν αιτιακά επηρεάζοντας την ανθρώπινη συμπεριφορά.

Το μάθημα ξεκινά με μια παρουσίαση της ΑΥΘΝ. Μεταξύ άλλων, εξετάζονται η υπόθεση της γλώσσας της σκέψης, η θέση ότι οι σημασιολογικές σχέσεις μπορούν να προσομοιωθούν από μια συντακτικά καθοδηγούμενη μηχανή και η θέση ότι ο νους περιλαμβάνει ένα σύνολο αυτόνομων και εξειδικευμένων σπονδύλων. Προκειμένου να κατανοηθεί καλύτερα η έννοια της νοητικής αναπαράστασης εξετάζονται διάφοροι τρόποι προσδιορισμού της έννοιας της εξωτερικής αναπαράστασης η οποία έχει αποτελέσει το πρότυπο για τις νοητικές αναπαραστάσεις της γνωσιακής επιστήμης. Στη συνέχεια εξετάζονται κριτικά διάφορες απόπειρες επέκτασης του εξηγητικού πλαισίου της ΑΥΘΝ με την υιοθέτηση νέων ειδών νοητικών αναπαραστάσεων όπως τα νοητικά είδωλα (mental images), τα νοητικά μοντέλα και οι κατανεμημένες αναπαραστάσεις. Στο τελευταίο μέρος του μαθήματος εξετάζονται οι διάφορες απόπειρες φυσιοκρατικής εξήγησης της αποβλεπτικότητας των νοητικών αναπαραστάσεων και τα προβλήματα που παρουσιάζουν. Στόχος του μαθήματος είναι να δειχθεί, μεταξύ άλλων, ότι η αναπαραστασιακή λειτουργία δεν μπορεί να εξηγηθεί με αναδρομή ούτε σε μια σχέση αιτιότητας αλλά ούτε και σε μια σχέση ομοιότητας ανάμεσα στην αναπαράσταση και το αναπαριστώμενο. Το μάθημα ολοκληρώνεται με την παρουσίαση ορισμένων σύγχρονων αντι-αναπαραστασιακών προσεγγίσεων που έχουν αναπτυχθεί μέσα στο πλαίσιο της γνωσιακής επιστήμης και της φιλοσοφίας του νου για την εξήγηση των νοητικών φαινομένων.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη	86
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Τρία θέματα από τα οποία οι φοιτητές μπορούν να διαλέξουν τα δύο. Κάθε θέμα απαιτεί την ανάλυση και ανάπτυξη κάποιων θέσεων και επιχειρημάτων από θεωρίες που παρουσιάστηκαν στο μάθημα.	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βοσνιάδου, Στ. (επιμ.) (2004). *Γνωσιακή Επιστήμη: Η νέα επιστήμη του νου*. Αθήνα: Gutenberg.
 Παγωνδιώτης, Κ. (2024). *Σημειώσεις για το μάθημα Φιλοσοφία της Γνωσιακής Επιστήμης*
 Παγωνδιώτης, Κ., Β. Κιντή (επιμ.). *Η Γνωσιακή Διαπερατότητα της Αισθητηριακής Αντίληψης, Νόησις 6*, Αθήνα 2010.
 Churchland, P. (1999). *Η μηχανή της Λογικής, η Θέση της Ψυχής*. Αθήνα: Εκδόσεις Γκοβόστη.
 Thagard, P. (2009). *Νους – Εισαγωγή στη Γνωσιακή Επιστήμη*. Αθήνα: Πολύτροπον.

Η κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία του Μαρξ

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_10.11	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία του Μαρξ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν μάθημα εμβάθυνσης στην νεότερη κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1880/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -μελετά και να κατανοεί τα κείμενα του Μαρξ. -γνωρίζει τους τεχνικούς όρους της μαρξικής προβληματικής -ανασυγκροτεί την επιχειρηματολογία του Μαρξ και να την αποτιμά κριτικά -έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτουν ορισμένα βασικά κείμενα του Μαρξ. -κατανοεί τις βασικές έννοιες της μαρξικής θεωρίας όπως αναπτύσσονται σε ορισμένα νεανικά κείμενα του Μαρξ αλλά και βασικές έννοιες του ώριμου έργου του. - να διακρίνει τις σχέσεις μεταξύ της θεωρίας του Μαρξ και της πολιτικής φιλοσοφίας του Χέγκελ. -να αντιμετωπίζει κριτικά ορισμένες διαδεδομένες ερμηνείες του έργου του Μαρξ.
Γενικές Ικανότητες
<p>Αυτόνομη εργασία   Ομαδική εργασία   Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών   Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης   Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p>

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Στόχος του μαθήματος είναι η εξέταση ορισμένων κεντρικών εννοιών της μαρξικής θεωρίας, οι οποίες είναι απαραίτητες για την κατανόηση του μαρξικού έργου. Θα μελετήσουμε κείμενα από όλες τις περιόδους της μαρξικής σκέψης, ξεκινώντας από το νεανικό έργο του Marx και καταλήγοντας στην κριτική της πολιτικής οικονομίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σχέση της μαρξικής θεωρίας με τη φιλοσοφία του Hegel. Ειδικότερα, θα εξεταστούν οι παρακάτω θεματικές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η κριτική του νεαρού Μαρξ στην πολιτική φιλοσοφία του Hegel. - Η κριτική του νεαρού Μαρξ στην αστική κοινωνία και η θεωρία της αλλοτρίωσης. - Η ιδέα μιας υλιστικής αντίληψης της ιστορίας. - Όψεις της μαρξικής κριτικής της πολιτικής οικονομίας.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Το μάθημα πραγματοποιείται κυρίως με παραδόσεις αλλά σε κάθε μάθημα διαβάζουμε και αναλύουμε χαρακτηριστικές παραγράφους από τα κείμενα του Μαρξ.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	21 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	65 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελικές Γραπτές Εξετάσεις Αξιολόγηση σύντομων εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κείμενα του Μαρξ

- Marx, K., Κείμενα από τη δεκαετία του 1840, ΚΨΜ, Αθήνα, 2014.
 " Grundrisse, I-III, μτφ. Δ. Διβάρης, Στοχαστής, Αθήνα, 1989-1992.
 " Το Κεφάλαιο, τομ.Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, μτφ. Π. Μαυρομάτης, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, 1978-9.

Μελέτες

- Colletti, L. Για το Νεαρό Μαρξ, Οδυσσέας, Αθήνα, 1977.
 -Marcuse, H., Λόγος και Επανάσταση: Ο Χέγκελ και η Γένεση της Κοινωνικής Θεωρίας, Ύψιλον, Αθήνα, 1985.
 -Meszaros, I., Η Θεωρία του Μαρξ για την Αλλοτρίωση, Ράππας, Αθήνα, 1983.
 -Μιχαλάκης, Α. Ο Νεαρός Μαρξ, Πάτρα, 2007.
 -Rubin, I., "Η μαρξική θεωρία της αξίας", Δευκαλίων, (11/2), 1993.

Η πρακτική φιλοσοφία του Χέγκελ

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.13	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η πρακτική φιλοσοφία του Χέγκελ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν μάθημα εμβάθυνσης στην νεότερη πρακτική φιλοσοφία		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2124/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να μελετά τα βασικά κείμενα χεγκελιανής ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας - να κατανοεί τους βασικούς τεχνικούς όρους της - να ανασυγκροτεί και να αποτιμά επιχειρήματα - έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτει η χεγκελιανή πρακτική φιλοσοφία - συνδέσει την προβληματική του Χέγκελ με τα βασικά ερωτήματα της νεότερης και της σύγχρονης πρακτικής φιλοσοφίας - να αντιμετωπίζει κριτικά διαφορετικές ερμηνείες της πρακτικής φιλοσοφίας του Χέγκελ
Γενικές Ικανότητες
<p>Αυτόνομη εργασία   Ομαδική εργασία   Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών   Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης   Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p>

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε την πρακτική φιλοσοφία του Χέγκελ από τα νεανικά κείμενά του μέχρι και το ώριμο έργο του <i>Στοιχεία Φιλοσοφίας του Δικαίου</i> (1820). Αρχικά θα μας απασχολήσουν τα μεθοδολογικά ζητήματα που θέτει η χεγκελιανή προσέγγιση και η κριτική του στην καντιανή ηθική και τις θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου. Στη συνέχεια θα μελετήσουμε τη δομή του έργου του <i>Στοιχεία Φιλοσοφίας του Δικαίου</i>, θα αναλύσουμε τη χεγκελιανή έννοια της ελευθερίας και τις «πραγματώσεις» της στη σφαίρα του «Αφηρημένου Δικαίου» και της «Ηθικής». Τέλος, θα εστιάσουμε την προσοχή μας στο τελευταίο μέρος αυτού του έργου, όπου ο Χέγκελ αναπτύσσει τη θεωρία του για την έλλογη πολιτεία της ελευθερίας.</p>

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Το μάθημα πραγματοποιείται κυρίως με παραδόσεις αλλά σε κάθε μάθημα διαβάζουμε και αναλύουμε χαρακτηριστικές παραγράφους από τα κείμενα του Χέγκελ.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	21 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	65 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελικές Γραπτές Εξετάσεις Αξιολόγηση σύντομων εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><u>Έργα του Hegel</u> Hegel, G.W. F. (1986) Werke, Suhrkamp. *Hegel, G.W. F. (1991) Elements of the Philosophy of Right, (επιμ.) Wood, A.W, C.U.P, Cambridge. Hegel, G.W.F. (1983) Φιλοσοφία της Ιστορίας, I-II, μτφ. Αι. Μανούση, Αθήνα, Νεφέλη. Hegel, G.W.F. (1993) Η Φιλοσοφία του Πνεύματος, μτφ. Γ. Τζαβάρα, Δωδώνη, Αθήνα. *Hegel, G.W. F. (2004) Βασικές Κατευθύνσεις της Φιλοσοφίας του Δικαίου, μτφ. Σ. Γιακουμής, Δωδώνη, Αθήνα. Hegel, G.W. F. (2006) Ο Λόγος στην Ιστορία, μτφ.-εισαγωγή Π. Θανασσάς, Μεταίχιμο, Αθήνα. Hegel, G.W. F. (2007) Η Φαινομενολογία του Νου, μτφ. Γ. Φαράκλας, Εστία, Αθήνα. Hegel, G.W. F. (2010) Πίστη και Γνώση, μτφ. και εισ. Π. Βαλλιάνος, Σαββάλας, Αθήνα. Hegel, G.W. F. (2013) Το Πνεύμα του Χριστιανισμού και το Πεπρωμένο του, μτφ. εισ. επίμ. Γ. Σαγκριώτης, Εστία, Αθήνα. Hegel, G.W. F. (2018) Περί των επιστημονικών τρόπων πραγμάτευσης του φυσικού δικαίου, μτφ. Ό. Σταθάτου, επιμ. εισ. Δ. Καρύδας και Γ. Σαγκριώτης, Νήσος, Αθήνα.</p> <p>* βλ. Αγγελίδης, Ε. και Α. Γκιούρας, (2005) Θεωρίες του Κράτους και της Πολιτικής (Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Hegel), Σαββάλας, Αθήνα. Περιέχει μετάφραση των παραγράφων 182-360 της Φιλοσοφίας του Δικαίου (δηλ. το μεγαλύτερο τμήμα του 3ου μέρους, της Sittlichkeit).</p> <p><u>Μελέτες</u> Franco, P. (1999) Hegel's Philosophy of Freedom, Yale University Press. Lefebvre J-P και Macherey, P (1998) Ο Έγελος και η Κοινωνία, Εστία., Αθήνα. Marcuse, H. (1986) Λόγος και Επανάσταση, Ύψιλον, Αθήνα. Neuhouser, F. (2000) Foundations of Hegel's Social Theory, Harvard University Press.</p>
--

Σύγχρονη πολιτική φιλοσοφία: Michael Sandel

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_10.17	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη πολιτική φιλοσοφία: Michael Sandel		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γνωριμία με την σύγχρονη πολιτική σκέψη και τα βασικά έργα του Michael Sandel
Γενικές Ικανότητες
Ερμηνεία φιλοσοφικών κειμένων / Ανάλυση και αξιολόγηση επιχειρημάτων / Παρουσίαση των θέσεων του κειμένου σε συνοπτική μορφή, γραπτά και προφορικά / Εξάσκηση στην παραγωγή προφορικού λόγου-επιχειρηματολογίας /

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Πρόκειται για μια εισαγωγή στο έργο του Michael Sandel, καθηγητή πολιτικής φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο του Harvard, ο οποίος πραγματεύεται ζητήματα δικαίου, ηθικής και δημοκρατίας.</p> <p>Θα μελετήσουμε τα εξής έργα:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ο Φιλελευθερισμός και τα Όρια της Δικαιοσύνης (1982) -Ενάντια στην Τελειότητα: Η Ηθική στην Εποχή της Γενετικής Μηχανικής (2007) -Δικαιοσύνη: Τι είναι το Σωστό; (2009) <p>Περισσότερες πληροφορίες για το έργο του είναι διαθέσιμες εδώ: https://scholar.harvard.edu/sandel/home Μπορείτε να παρακολουθήσετε μαγνητοσκοπημένες διαλέξεις του Sandel εδώ: https://scholar.harvard.edu/sandel/markets-morals</p>

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Συζήτηση. Απαιτείται προετοιμασία για τη συμμετοχή στη συζήτηση, δηλαδή πρότερη ανάγνωση του προς συζήτηση κειμένου.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Παρακολούθηση	39
	Εβδομαδιαία Μελέτη	62
	Προετοιμασία για εξετάσεις	24
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση.	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Sandel Michael J. 1982. <i>Liberalism and the Limits of Justice</i>. (2nd Edition 1998). Cambridge University Press.</p> <p>----- 1996. <i>Democracy's Discontent: America in Search of a Public Philosophy</i>. Belknap Press.</p> <p>----- 2005. <i>Public Philosophy: Essays on Morality in Politics</i>. Harvard University Press.</p> <p>----- 2007. <i>The Case Against Perfection: Ethics in the Age of Genetic Engineering</i>. Cambridge: Harvard University Press.</p> <p>----- 2009. <i>Justice: What's the Right Thing to Do?</i> Farrar, Straus and Giroux.</p> <p>----- 2012. <i>What Money Can't Buy: The Moral Limits of Markets</i>. Farrar, Straus and Giroux.</p>

Heidegger

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.8	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Heidegger		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής/Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα είναι σε θέση</p> <ul style="list-style-type: none"> να χαρακτηρίζει τους βασικούς προβληματισμούς της φιλοσοφικής οντολογίας, να χαρακτηρίζει την χαιντεγκεριανή προσέγγιση στην οντολογία στο ευρύτερο ιστορικό πλαίσιο της αρχαίας ελληνικής και της νεότερης ευρωπαϊκής μεταφυσικής, να παρουσιάζει τα κεντρικά θέματα και τους κεντρικούς όρους της «θεμελιακής οντολογίας» του Χάιντεγκερ και της σκέψης του περί της «ιστορίας του Είναι».
;
<ul style="list-style-type: none"> αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση επιχειρημάτων, άσκηση κριτικής, αυτόνομη εργασία, σεβασμός στη διαφορετικότητα και συνειδητοποίηση της σημασίας που έχει η κατανόηση των θέσεων των άλλων.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Ο σκοπός αυτού του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη φιλοσοφία του Martin Heidegger (1889-1976), με ιδιαίτερη έμφαση στη «θεμελιακή οντολογία», όπως αυτή παρουσιάστηκε στο έργο «Είναι και Χρόνος» (1927). Παρουσιάζεται η θέση της οντολογίας του Heidegger μέσα στην παράδοση της αρχαίας ελληνικής και νεότερης ευρωπαϊκής μεταφυσικής. Ειδικότερα παρουσιάζονται και αναλύονται: τα επιχειρήματα για την επανάληψη του ερωτήματος για το Είναι, ο σκοπός να ερμηνευτεί το Είναι με αναφορά στο Χρόνο και τη χρονικότητα της ανθρώπινης ύπαρξης, οι βασικότερες έννοιες της υπαρκτικής αναλυτικής. Το μάθημα ολοκληρώνεται με μια πιο σύντομη παρουσίαση της ύστερης εξέλιξης της χαιντεγκεριανής σκέψης, η οποία χαρακτηρίζεται ως «στροφή» προς την «ιστορία του Είναι».</p>
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη: διάλεξη και συζήτηση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	39 ώρες
	Προετοιμασία για την τελική γραπτή εξέταση	47 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εξέταση	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Χαίντεγκερ, Μάρτιν: Είναι και Χρόνος. Πρόλογος – Μετάφραση – Σχόλια Γιάννη Τζαβάρα. Αθήνα: Εκδόσεις «Δωδώνη», 1978 [pdf στο διαδύκτιο]
- Ξηροπαΐδης, Γιώργος: Ο Heidegger και το πρόβλημα της οντολογίας. Από την υπερβατολογική φαινομενολογία του Edmund Husserl στην ερμηνευτική οντολογία του Martin Heidegger. Αθήνα: Κριτική, 1995.
- Dastur, Françoise: Ο Χαίντεγκερ και το ερώτημα του χρόνου. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, 2008.

Χαίντεγκερ: «Η προέλευση του έργου τέχνης»

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.19	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χαίντεγκερ: «Η προέλευση του έργου τέχνης»		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής/Σεμινάριο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα είναι σε θέση</p> <ul style="list-style-type: none"> • να παρουσιάζει τα βασικά χαρακτηριστικά της χαίντεγκεριανής προσέγγισης στην τέχνη, • να μελετάει αυτοτελώς έργα του Χαίντεγκερ που ανήκουν στην πρώτη ή τη δεύτερη φάση της σκέψης του, • να αναπτύσσει επιχειρήματα υπέρ και κατά του τρόπου του σκέπτεσθαι, όπως αυτός εμφανίζεται στο έργο του Χαίντεγκερ «Η προέλευση του έργου τέχνης».
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση επιχειρημάτων, • άσκηση κριτικής, • αυτόνομη εργασία, • σεβασμός στη διαφορετικότητα και συνειδητοποίηση της σημασίας που έχει η κατανόηση των θέσεων των άλλων.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα εισάγει και εμβαθύνει στη φιλοσοφία του Χαίντεγκερ μέσω ανάγνωσης, ανάλυσης και συζήτησης του έργου του «Η προέλευση του έργου τέχνης» (1936/50). Ιδιαίτερη έμφαση γίνεται στη διαφορά μεταξύ της οντολογικής προσέγγισης (Χαίντεγκερ) και της αισθητικής προσέγγισης (φιλοσοφική παράδοση) στην τέχνη. Επειδή το συγκεκριμένο έργο αποτελεί ένα έργο μετάβασης από την πρώιμη στην ύστερη φάση της χαίντεγκεριανής σκέψης, θα αναπτυχθούν οι βασικές έννοιες και της «θεμελιακής οντολογίας» και της «ιστορίας του Είναι». Το μάθημα διεξάγεται ως σεμινάριο. Αυτό σημαίνει ότι 1. εγγράφονται έως 25 φοιτητές που επιλέγονται μετά από προσωπική συνέντευξη με τον διδάσκοντα, 2. η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική (επιτρέπονται έως τρεις απουσιάσεις), 3. οι φοιτητές οφείλουν να γράψουν εργασία (4000 λέξεων) και να την παρουσιάσουν προφορικά στην τάξη.</p>
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη: κοινή ανάγνωση, ανάλυση, συζήτηση κειμένου, παρουσίαση εργασιών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	39 ώρες
	Συγγραφή εργασίας και προετοιμασία για την προφορική της παρουσίαση στην τάξη	47 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Γραπτή εργασία και παρουσίαση (66%) 2. Ενεργή συμμετοχή στην τάξη (34%)	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Martin Heidegger: Η προέλευση του έργου τέχνης. Εισαγωγή – Μετάφραση – Σχόλια Γιάννη Τζαβάρα. Αθήνα, Γιάννενα: Εκδόσεις «Δωδώνη», 1986.
Γιώργος Ξηροπαΐδης: Ο Heidegger και το πρόβλημα της Οντολογίας. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, 1995.

Πλατωνική και αριστοτελική υπομνηματιστική παράδοση στην Ύστερη αρχαιότητα και στο Βυζάντιο

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_10.18	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πλατωνική και αριστοτελική υπομνηματιστική παράδοση στην Ύστερη αρχαιότητα και στο Βυζάντιο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2165/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα στοχεύει να εξοικειώσει τους φοιτητές/φοιτήτριες με τα κείμενα της υπομνηματιστικής και λοιπής παράδοσης, που εστιάζει σε προβλήματα που αναδείχθηκαν από την πλατωνική και αριστοτελική φιλοσοφία, στην Ύστερη Αρχαιότητα και στο Βυζάντιο. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχει αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση της φιλοσοφικής μεθόδου που παρουσιάζεται σε ορισμένα από τα πιο σημαντικά πλατωνικά και αριστοτελικά κείμενα, καθώς και σε συναφή αρχαία και βυζαντινά σχόλια και υπομνήματα, σε σχέση με το υπό εξέταση φιλοσοφικό θέμα. • Χρησιμοποιεί την αποκτηθείσα γνώση και κατανόηση και σε άλλα συναφή φιλοσοφικά κείμενα και να αποδεικνύει ότι διαθέτει ικανότητες φιλοσοφικής ανάγνωσης, ανάλυσης, και κριτικής κατανόησης των θεμάτων των κειμένων αυτών • Διαθέτει ικανότητες διατύπωσης και ανάπτυξης επιχειρημάτων για την υποστήριξη ή την αντίκρουση φιλοσοφικών θεωριών και αντιλήψεων • Διαμορφώνει κρίσεις που περιλαμβάνουν προβληματισμό για συναφή μεταφυσικά, γνωσιολογικά ή επιστημονικά και ηθικά ζητήματα • Συνθέτει κείμενα που αναλύουν και επεξηγούν προβλήματα που τίθενται στο πλαίσιο της πλατωνικής και της αριστοτελικής φιλοσοφίας και της παράδοσής τους, υπομνηματιστικής ή άλλου είδους • Έχει αναπτύξει εκείνες τις δεξιότητες απόκτησης γνώσεων που του/της χρειάζονται για να συνεχίσει σε περαιτέρω σπουδές με μεγάλο βαθμό αυτονομίας
Γενικές Ικανότητες
<p>Αυτόνομη εργασία   Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών   Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p>

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Γεώργιος Γεμιστός, Πλήθων, *Περί ὧν Ἀριστοτέλης πρὸς Πλάτωνα διαφέρεται*
 Αριστοτέλης, *Μετά τα φυσικά Α' και Λ'* Βιβλίο
 Αλέξανδρος Αφροδισιεύς, Σχόλια στα *Μετά τα φυσικά* του Αριστοτέλους
 Ψευδο-Αλέξανδρος, Σχόλια στα *Μετά τα φυσικά* του Αριστοτέλους
 Σιμπλίκιος και Φιλόπονος, Σχόλια σε διάφορες αριστοτελικές πραγματείες

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα Κειμενική ανάλυση με συνδυασμό αρχαίων και βυζαντινών πηγών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	60
	Αυτόνομη μελέτη	26
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις Παρουσιάσεις	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Blum, P.R. (2014), "Plethon, The first Philhellene: Re-enacting the Antiquity", in Matula, J. and Blum, P.R. (eds, 2014), *George Gemistos Plethon, The Byzantine and the Latin Renaissance*, Palacky University, Olomouc: 391-413.

Hladký, V. (2007), *Plato's Second Coming, An Outline of the Philosophy of George Gemistos Plethon*, Diss., Charles Univ. Praha.

Jayne, S. (1995), "The Pletho Revival of Plato in Italy", in *Plato in Renaissance England, Archives Internationales D' Histoire des Idées*, vol. 141, Dodrecht: Springer, 63-82.

Lagarde, B. (1973), "Le «De Differentiis» de Pléthon d' après l' autographe de la Marcienne", *Byzantion*, Vol. 43: 312-343.

Μουζάλα, Μ.Γ. (επιμ.) (2022), *Αρχαία Φιλοσοφικά Θέματα στην Πατερική και Βυζαντινή Φιλοσοφία*, Εκδ. Παπαζήσης.

Μπαρτζελιώτης, Λ. (1980), *Η κριτική του Αριστοτέλους παρά Πλήθωνι ως έκφρασις του αντιαριστοτελισμού κατά τον ΙΕ' αιώνα*, Αθήνα: Ίδρυμα Ερεύνης και Εκδόσεων Νεοελληνικής Φιλοσοφίας.

Μπενάκης, Λ. (1980), «Φιλόσοφοι και φιλοσοφικές αντιθέσεις στις τελευταίες δεκαετίες του Βυζαντίου: Πλήθων, Σχολάριος και οι άλλοι», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, Εκδοτική Αθηνών, Τόμος Θ', 367-371.

Schulz, P. (2010), "George Gemistos Plethon (ca. 1360-1454), George of Trebizond (1396-1472), and Cardinal Bessarion (1403-1472): The Controversy between Platonists and Aristotelians in the Fifteenth Century", in Blum, P.R. (ed.), *Philosophers of the Renaissance*, Washington: Catholic University of America Press, 23-32.

Τατάκης, Β.Ν. (1977), *Η Βυζαντινή φιλοσοφία*, Μετφ. από την γαλλική έκδοση Ε.Κ. Καλπουρτζή, Εποπτεία και βιβλιογραφική ενημέρωση Λ.Γ. Μπενάκη, Αθήνα: Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και

Γενικής Παιδείας, 269-270 (Τίτλος πρωτοτύπου: *La Philosophie Byzantine*, Paris 1949: Presses Universitaires de France).

Woodhouse, C.M. (1986), *George Gemistos Plethon, The Last of the Hellenes*, Oxford: Clarendon Press.

Πράξη και Ποίηση

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.20	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πράξη και Ποίηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια/ο φοιτητής θα:
<ul style="list-style-type: none"> 6. Έχει κατανοήσει κάποιες από τις θεμελιώδεις έννοιες της πρακτικής φιλοσοφίας. 7. Θα έχει εξερευνήσει τη σχέσεις ανάμεσα σε θεμελιώδεις ανθρώπινες ικανότητες.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> 7. Ανάγνωση και ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων 8. Επισκόπηση της ιστορικής πορείας θεμελιωδών εννοιών και προβλημάτων 9. Κριτική ανάλυση παραδεδομένων τρόπων της ηθικής σκέψης και πράξης

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το θέμα του μαθήματος είναι η διάκριση και η σχέση ανάμεσα στην πράξη (εννοούμενη ως ενέργεια) και την ποίηση (εννοούμενη ως δημιουργία).</p> <p>Στο πρώτο μέρος του μαθήματος θα εξετάσουμε την Πλατωνική θεώρηση της τέχνης στην ηθική και την πολιτική καθώς και την Αριστοτελική διάκριση ανάμεσα σε ποίηση και πράξη στα Ηθικά του.</p> <p>Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος θα δούμε πως η Αριστοτελική διάκριση εμφανίζεται στο έργο του πρώιμου Μαρξ.</p> <p>Στο τρίτο μέρος θα εξετάσουμε το πώς η διάκριση εμφανίζεται στο έργο του Heidegger και της Arendt.</p> <p>Τέλος, στο τέταρτο μέρος θα εξετάσουμε τη διάκριση στη σύγχρονη αγγλόφωνη ηθική φιλοσοφία και τη φιλοσοφία της πράξης.</p> <p>Στο πλαίσιο αυτό θα συζητήσουμε θέματα φιλοσοφικής ανθρωπολογίας και πιο συγκεκριμένα θέματα που έχουν να κάνουν με τη σχέση τέχνης και ηθικής, εργασίας και ηθικής, τεχνικής και ηθικής.</p>

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στο αμφιθέατρο.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	

	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη	86
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση ή με εργασία	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πλάτωνας, Πολιτεία, Εκδόσεις Πόλις, 2002.
 Αριστοτέλης, Ηθικά Νικομάχεια, Ζήτρος, Θεσσαλονίκη, 2006.
 Μαρξ, Grundrisse, I-III, μτφ. Δ. Διβάρης, Στοχαστής, Αθήνα, 1989-1992.

Τέχνη και μεταφυσική στον Σόπενχαουερ και στον Νίτσε

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_10.16	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνη και μεταφυσική στον Σόπενχαουερ και στον Νίτσε			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι			
.ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	upatras eclass ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ ΣΤΟΝ ΣΟΠΕΝΧ...			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Στο πέρας των μαθημάτων οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν γνωρίσει τις βασικές θέσεις του Σόπενχάουερ και του Νίτσε και τη συστηματική θέση της αισθητικής στη φιλοσοφία τους.
Γενικές Ικανότητες
Κριτική ανάγνωση πρωτότυπων κειμένων. Συνδυασμός ιστορικής και συστηματικής προσέγγισης των φιλοσοφικών διενέξεων.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα συζητήσουμε τη σημασία της αισθητικής και της τέχνης για τη μεταφυσική του Σόπενχαουερ και την κριτική της μεταφυσικής του Νίτσε. Η συζήτηση θα διεξαχθεί στη βάση των πρωτοτύπων κειμένων. Θα εστιάσουμε στα σημεία σύγκλισης και απόκλισης των δύο φιλοσόφων.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	E-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Διαλέξεις	39	
	Αυτοτελής μελέτη	86	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εξέταση		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Arthur Schopenhauer, <i>Ο κόσμος ως βούληση και ως παράσταση</i> , Ροές, Αθήνα 2020.
Friedrich Nietzsche, <i>Η γέννηση της τραγωδίας ή Ελληνισμός και απαισιοδοξία</i> , Εστία, Αθήνα 2009.

Φιλοσοφία της θρησκείας

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_10.10	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της θρησκείας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ:	Ελληνική		
ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> η γνώση επιλεγμένων θεματικών περιοχών στην Φιλοσοφία της Θρησκείας η στοχευμένη ανάλυση κειμένων από τη θεματική αυτή περιοχή η καλλιέργεια του κριτικού φιλοσοφικού στοχασμού επί του φαινομένου της θρησκείας η ανάδειξη της σημασίας και της επίδρασης της θρησκείας επί του ανθρώπινου βίου, τόσο ιστορικά όσο και συστηματικά. χρήση γενικών και εξειδικευμένων έργων αναφοράς των φιλοσοφικών αυτών κλάδων χρήση ψηφιακών μέσων στον κλάδο των ανθρωπιστικών σπουδών
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> αυτοδύναμη εργασία αναλυτική και συνθετική ικανότητα κριτική σκέψη αναζήτηση πληροφοριών σε γενικά και ειδικά έργα αναφοράς ικανότητα ανασύνθεσης των θέσεων και των επιχειρημάτων ενός κειμένου των φιλοσοφικών αυτών κλάδων δεξιότητες προφορικής παρουσίασης ψηφιακές δεξιότητες στον κλάδο των ανθρωπιστικών σπουδών

3.ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα θα εστιάσει στη φιλοσοφική ερμηνεία του θρησκευτικού φαινομένου συνδυάζοντας τη γενική επισκόπηση με την εμβάθυνση σε επιλεγμένα θέματα και σχετικά κείμενα.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> Πρόσωπο με πρόσωπο παράδοση Συζήτηση σε ολομέλεια προετοιμασία και προαιρετική προφορική παρουσίαση εκ μέρους των φοιτητών (ατομικά ή σε ζεύγη) θεμάτων και κειμένων παρακολούθηση/υποστήριξη των φοιτητών στην εβδομαδιαία προετοιμασία τους και στην εργασία σε τακτές ώρες συνεργασίας χρήση τεχνολογιών πληροφορίας
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση διαφανειών κατά την παράδοση

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • e-class • Voice Thread • Χρήση ηλεκτρονικών πηγών 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Γραπτή εργασία	21
	Αυτοτελής μελέτη/παρουσιάσεις	65
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελικές εξετάσεις και (προαιρετική) προφορική παρουσίαση.	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σύγγραμμα

- Hume, David, *Η φυσική ιστορία της θρησκείας*. Μτφ. Αλ. Σακελλαρίου. Σαββάλας. Αθήνα 2011.

Περαιτέρω βιβλιογραφία

- Charlesworth, Max, *Φιλοσοφία και θρησκεία. Τυπολογία των σχέσεων τους από την αρχαιότητα έως σήμερα*, μετάφρ. Χρ. Τριανταφυλλόπουλος, Ηράκλειο: Π.Ε.Κ. 2015.
- Ζουμπουλάκης, Σταύρος. (επιμέλεια), *Ο Θεός της Βίβλου και ο Θεός των φιλοσόφων*, Αθήνα: Άρτος Ζωής 2012.
- Eliade, Mircea, *A History of Religious Ideas*. 3 τμ. *The University of Chicago Press*. Chicago 1981-1989.
- *The Encyclopedia of Religion*, 16 τμ. 2^η εκδ. New York/London: Collier Macmillan 2005 (1987).
- Kenny, A. (επιμ.): *Ιστορία της Δυτικής φιλοσοφίας*. Μτφ.: Δ. Ρισσάκη. Νεφέλη. Αθήνα 2006.

Περαιτέρω βιβλιογραφία θα δοθεί στη διάρκεια του μαθήματος. Ακόμη, οι φοιτητές θα κληθούν να αναζητήσουν αυτοδύναμα περαιτέρω βιβλιογραφία

